

3000 L.L. \$ 3

ՄԱՐԶԻԳ

հսլս

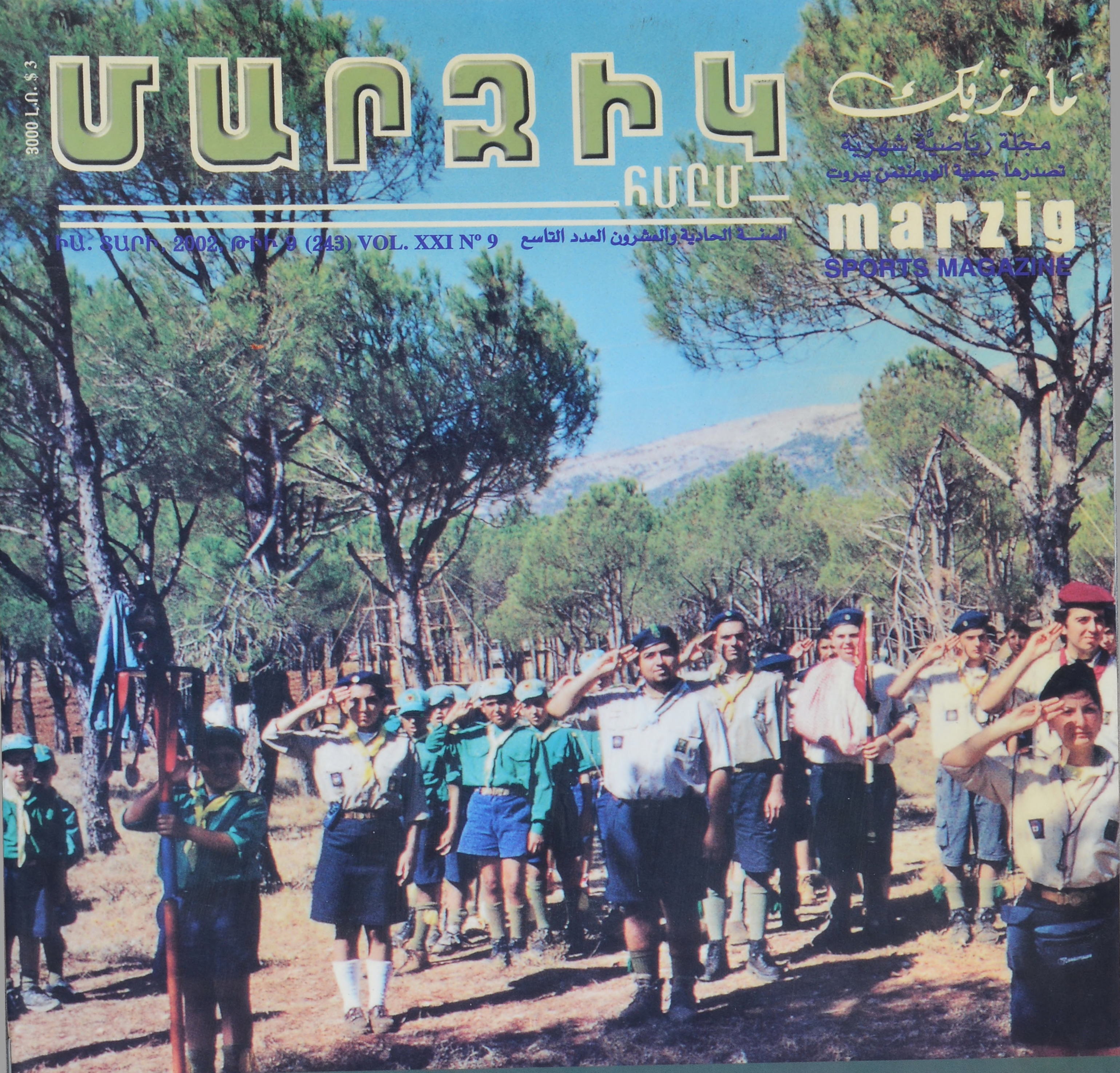
مارزیک

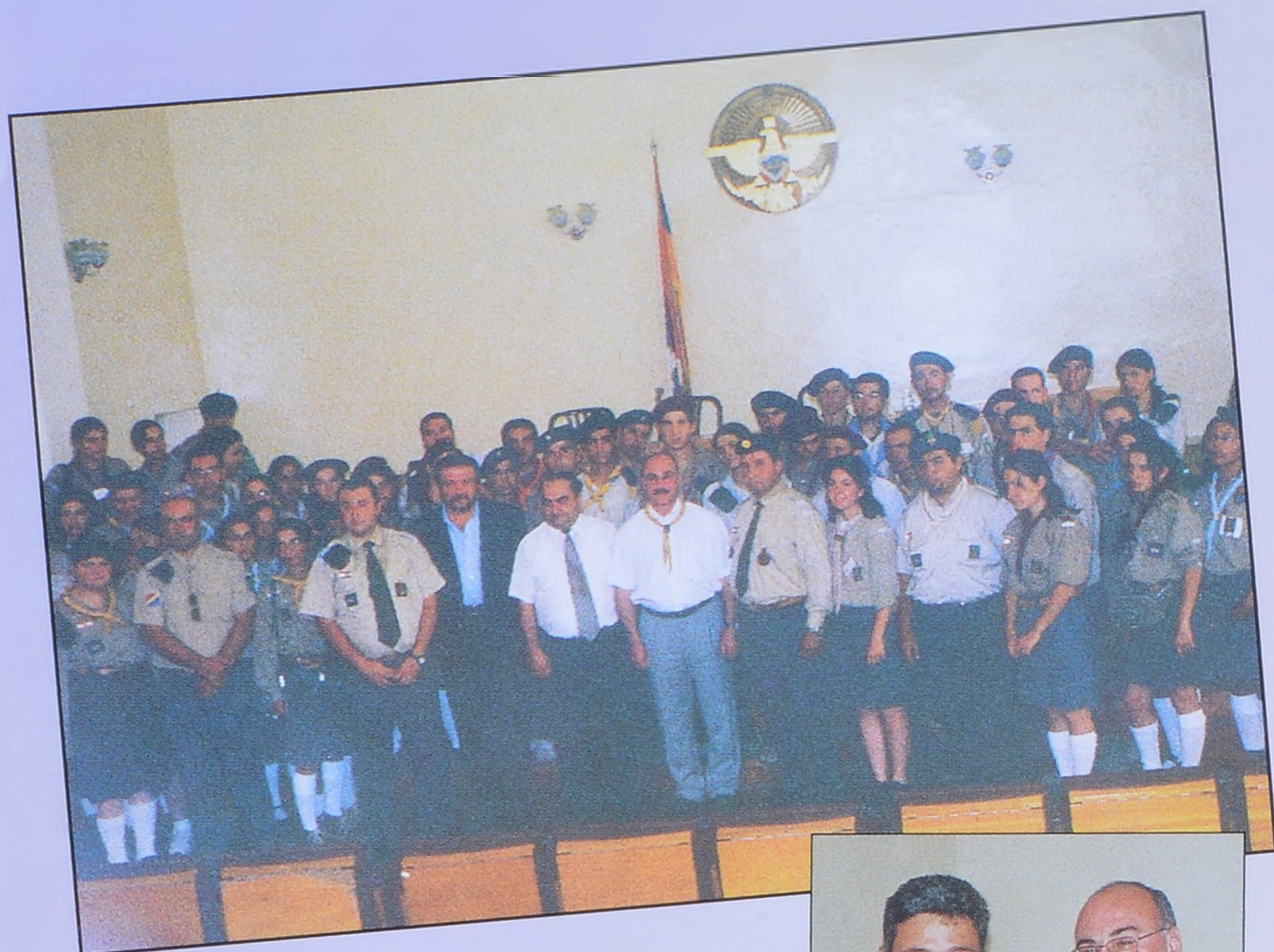
مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهولمنين بيروت

marzig

SPORTS MAGAZINE

հս. ՏԱՐԻ, 2002, ԹԻԻ 9 (243) VOL. XXI N° 9 السنة الحادية والمثرون العدد التاسع





ՄԱՍՆԱՃԻՂԷ ՄԱՍՆԱՃԻՂ
ԲԱԺԻՆՈՎ ԿԱՐԴԱԼ՝

**ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
Է. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ
ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՐՑԱԽԻ ՄԷՉ**

(Կարդալ էջ 31-32)



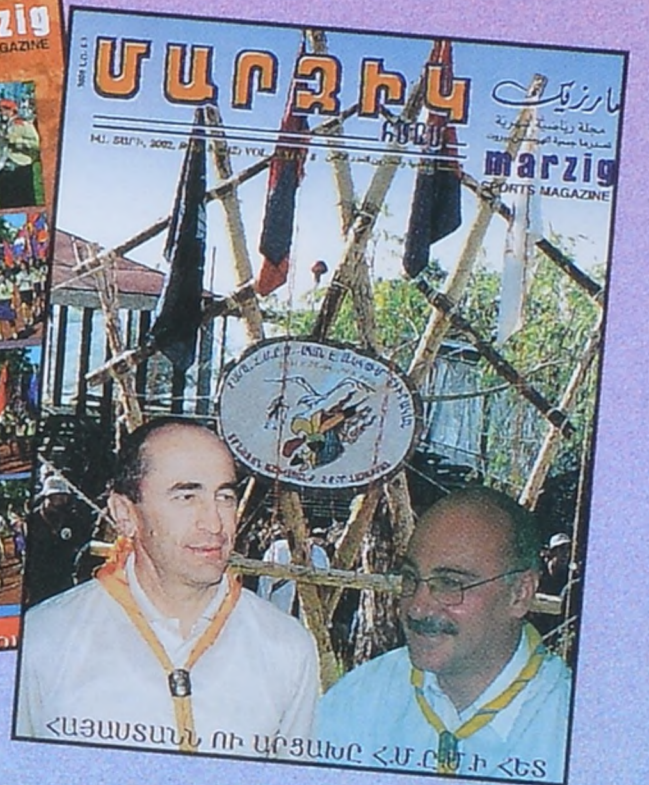
- Մեր Տեսակցութիւնները / Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վալանսի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Պօղոս Տէրտէրեանի հետ.
- Արձագանգներ եղբ. Վարդիվառ Յովհաննէսեանի գիրքին հրատարակութեան.
- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի փինկ-փոնկի խումբին նորագոյն յաջողութիւնները.



**«ԱՂԲԱԼԵԱՆ-Հ.Մ.Ը.Մ.» ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄՈՎ՝
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «ԱՏՈՄ ԵՒ ՍԵԼԼԱ ԹՆՃՈՒԿԵԱՆ» ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ԴԱՇՏԸ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄ**
(Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ)



ԱՅՍ ԹԻԻԸ



Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

■ Խմբագրական	2
■ Դեմքեր	3
■ Ակնարկ	6
■ Մեր Տեսակցությունները	8
■ Սկաուտներ Կը գրեն	15
■ Մասնաճիւղէ Մասնաճիւղ	25



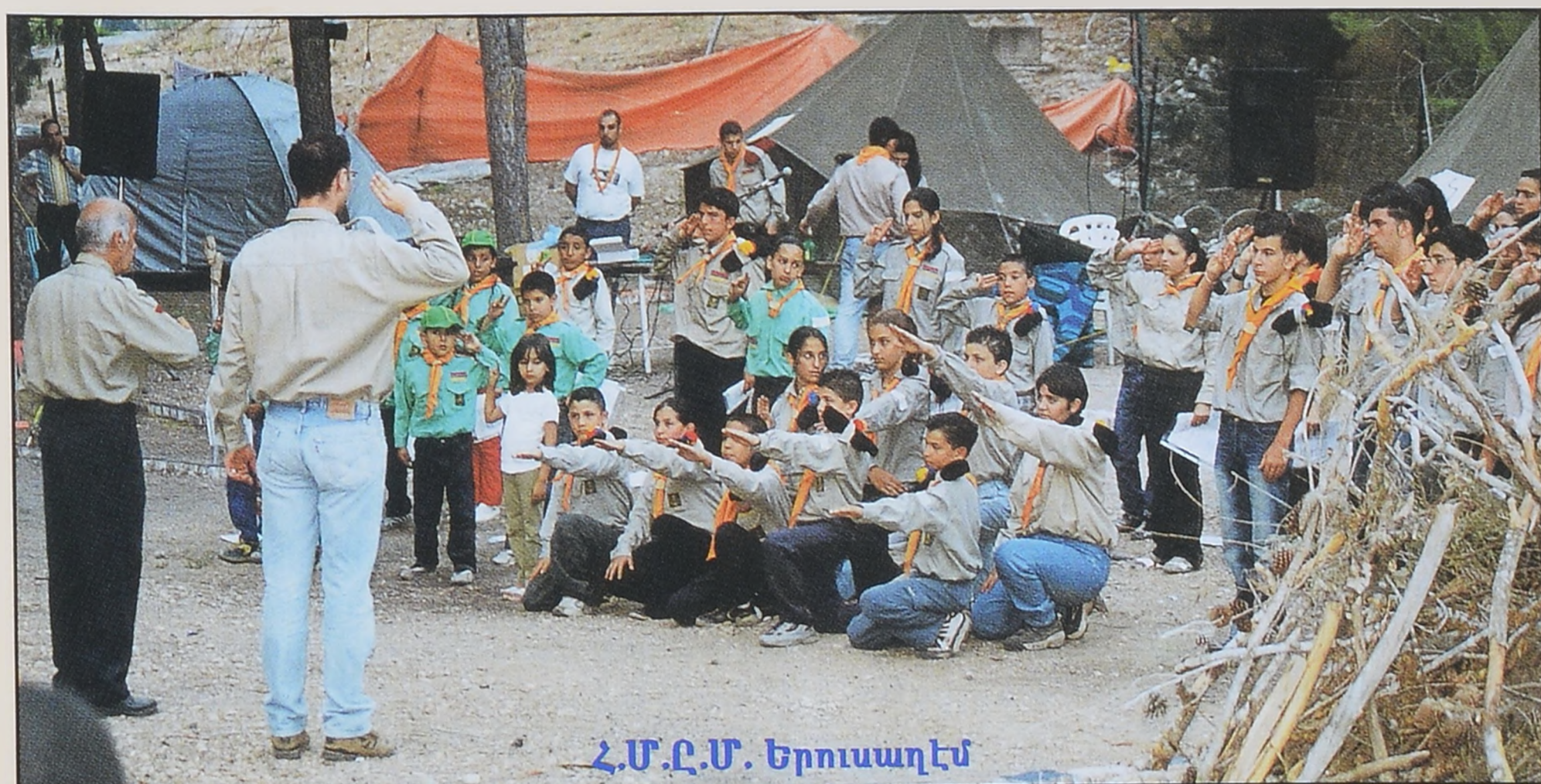
Ժան Նալչայեան



«Ոսկեայ Շուշանաճաղիկ»ի պարգևատրում

ԲԱԺԻՆՆԵՐ

■ Հալազգի Աստղեր	12
■ Ընկերային	16
■ Համացանց	18
■ Սկաուտական	22
■ Մանկապատանեկան	38



Հ.Մ.Ը.Մ. Երուսաղէմ

Մարզական ամսաթերթ
Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ԻԱ. ՏԱՐԻ, 2002, ԹԻԻ 9 (243)

ԽՄԲԱԳԻՐ
Վիզէն Աւագեան

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ
Իշխան Եղիայեան
Սեդա Պէշլեան

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
Պատրիկ Կիւլպէնկեան
Արօ Մոսիկեան

ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ
Յ. Գեղարդ, Ս. Թորոսեան,
Խաչիկ Մուրատեան,
Ալին Ներսիսեան,
Պէթի Փանոսեան եւ
շրջաններու թղթակիցներ:

Էջադրում - Չարեհ Չօրէքճեան
Colour Seperation - Photogravure Paklayan
Կողքի Ձեւաւորում Տպագրութիւն

B2B



ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՅԷ
Պուրճ Համուտ, Ճինիշեանի Թաղ
Թիւ 65 Շէնք, Գ. Յարկ.

Հեռ: 01/248043, Fax: 01/260117

E-mail: marzig@homenetmencentral.com

P.O. Box: 80486 B. Hammoud, Lebanon

ՅՐԻՈՒՄ

Լիբանանի մէջ թերթին
հատաժառանգի սակն է 3000 լ.ն.:
Տարեկան բաժանորդագրութեան
սակ ձեռնարկէ 42000 լ.ն. փոխարէն
(հատաժառանգ եւ առաքում) 35000 լ.ն.:
Լիբանանէն դուրս թերթին
բաժանորդագրութիւնը
կը կատարեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մեկուսի
եւ Շրջանային Վարչութիւնները
(Տարեկան սակ՝ \$36):
Թերթը կարելի է նաեւ ուղղակի
Լիբանանէն ստանալ անձնական
բաժանորդագրութեամբ
(Տարեկան սակ՝ Միջին Արեւելեան
եւ Եւրոպական երկիրներ \$55,
Ամերիկա՝ \$65):



Խմբագրական

ԶՈՀՈՂՈՒԹԻՒՆ

Յաճախ կրկնուած իմաստութիւն է, որ իրական ուժի եւ արժէքի չափանիշը զոհողութիւնն է:

Զօրաւորը այն չէ, որ դրամ ունի. խելացին այն չէ, որ բարձր ուսում ունի, այլ՝ ան որ կրնայ իր ունեցածը զոհել նպատակի մը սիրոյն:

Զոհողութիւնը, ուրիշներու ծառայելու պատրաստակամութիւնը, սեփական նկարագիր կերտելու մեծագոյն գաղտնիքն է: Ով որ կը յաջողի իր անձէն, եսէն, ժամանակէն ու քսակէն զոհելով ուրիշներուն՝ միութեան, ազգին ու հայրենիքին ծառայել՝ տիրացած կ'ըլլայ մարդկային կարեւոր առաքինութիւններէն մէկուն: Աշխարհը, մանաւանդ փոքր ազգերն ու միութիւնները, ամէնէն աւելի զոհողութիւնը կը պարտին իրենց գոյութիւնն ու մեծութիւնը:

Դրամը միշտ ալ կարեւոր է: Հեռատես ու առողջ դեկավարութիւնը շատ աւելի անհրաժեշտ է, սակայն հաւաքականութեան մը իսկական ուժը կը մնան գիտակից զոհողութեամբ առաջնորդուող անոր շարքերը, որոնք սովորական անհատներէն վեր, նիւթականէն աւելի առաջնահերթ, անձնական շահերէն գերադաս կը նկատեն ընդհանուրին շահերը եւ անսակարկ նուիրումով կը լծուին անոնց հետապնդումին:

Զոհողութեան հակառակը անձնասիրութիւնն է: Երկուքին պայքարը յաւիտենական է: Ո՞ւր փնտռել կեանքի երջանկութիւնը. տեւաբար տալո՞ւ թէ ստանալու մէջ: Միայն սեփական փափաքներու գոհացում տալը, անձնական փառքի ու հարստութեան ետեւէն վազելը, այլ խօսքով՝ եսասիրութեամբ ձեռք բերուած երջանկութիւնը որքանո՞վ կարելի է համեմատել իսկական այն երջանկութեան հետ, որ մեծ զոհողութեամբ կատարուած գործերէ կամ մինչեւ իսկ աննշան կարծուած ծառայութիւններէ կը բխի:

Իրական երջանկութիւնը կը ծնի ազնիւ ջանքէ մը, օգտակար կեանքէ մը: Մարդ պայն կը գտնէ այս կամ այն գործին մէջ, ուրիշին ծառայելու կամ օգնելու մէջ:

Պատմութիւնը կը յաւերժացնէ անունները անոնց, որոնք պայքարեցան ու զոհուեցան կրօնքի, գիտութեան, ապատութեան եւ ճշմարտութեան համար:

Իսկ ո՞վ չի գիտեր, որ բարոյական, բնկերային, գիտական եւ մշակութային յառաջդիմութիւններն ու բարեշրջումները արդիւնք են մեծ զոհողութիւններու:

Զոհողութեան կ'ընկերանան հաւատքն ու կամքը, որովհետեւ անհատական թէ ազգային-հաւաքական կեանքին մէջ որեւէ յաջողութեան հասնելու համար՝ նախ պայման է հաւատալ անոր իրագործումին, ապա անխախտ կամքով հետապնդել պայն, եւ վերջապէս՝ կանգ չառնել որեւէ զոհողութեան առջեւ:

Հաւատքի, կամքի եւ զոհողութեան զգացումէ պարպուած մարդիկ դատապարտուած են մահուան, իսկ անոնց կարծեցեալ յաջողութիւնները խափուսիկ երեւոյթներ են միայն:

Զոհողութեամբ ձեռք բերուած յաջողութիւնները թանկագին են, քանի անոնք շաղախուած են արդար քրտինքով եւ անխոնջ աշխատանքով: Հ.Մ.Ը.Մ. շատ լաւ գիտէ արժէքը նման յաջողութիւններու, որովհետեւ իր բովանդակ պատմութիւնը անթիւ զոհողութիւններու շարան մըն է միջավայրի մը մէջ, ուր փոխադարձ յարգանքը, հանդուրժողութիւնն ու վստահութիւնը դարձած են ընդհանուր նկարագիր, դարբնած են Հ.Մ.Ը.Մ.ական աշխատանքի յատուկ ոճ: Այսպէս է, որ իւրաքանչիւր Հ.Մ.Ը.Մ.ականի հաւատքի, կամքի եւ զոհողութեան չափանիշը դարձած է երաշխիքը իր անձին, միութեան եւ ազգին գոյատեւման ու յաղթանակին:

Ու այսպէս է նաեւ, որ իւրաքանչիւր Հ.Մ.Ը.Մ.ականի ուսերուն պարտք դրուած է ապրիլ ու գործել զոհողութիւններով արժեւորուած այնպիսի կեանք մը, որ մարդիկ երբ զինք նոյնիսկ առանց տարապի տեսնեն՝ ճանչնան եւ հպարտութեամբ մատնացոյց ընեն, թէ Հ.Մ.Ը.Մ.ական է սա:

ԵՂԲ. ԱԼՊԵՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԻՄՆԱԴԻՐԸ

(1898 - 1984)

ՓԱՐԻՉ - Յ. Գեղարդ

Եղբ. Յովհաննէս Շահինեան, ախոյեան մարզիկ եւ աւելի քան քառորդ դար (1935-1975) Հ.Մ.Ը.Մ.ի խորհրդանիշը Լիբանանի մէջ՝ գրիչ բռնել ալ գիտէր, բարեբախտաբար: Բացի մարզական լրատւութենէ եւ վարկանիշ յօդուածներէ՝ գրի առած է նաեւ, ինչպէս իրմէ առաջ ուրիշներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականի իր յուշերը, ամբողջութեանը մէջ ցարդ անտիպ, բայց որմէ օղակ մը, Պէյրութի մասնաճիւղի հիմնադրութեան մասին վաւերագրութիւն եւ կենդանի պատկեր, վերջնապէս ընթերցասէրին «Մարզիկ»ի ԻԱ. տարուան (2002) Ա. քիտվ (էջ 8):

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան տարիներով՝ ատենապետը անաչառութեամբ կը յիշէ եղբ. Ալպեր Յակոբեանը, իբրեւ առաջին կազմակերպիչը ու հիմնադիրներէն մէկը Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Լուսադէմ եւ սակաւախօս եղբայր մը, մաքուր ու կոկիկ, համեստութեան մրցանակակիր, որ կը համակեր դիմացինը, վստահութիւն կը ներշնչէր անոր առաջին իսկ հանդիպումին: Սկզբնական շրջանին լաւագոյն բարեկամն ու գործակիցը եղբ. Յովհաննէս Շահինեանի՝ այնուհետեւ կը նախընտրէր ինք մնալ թերաստուերի մէջ, զբաղիլ միութեան ներքին կապերը ամրացնելով, տընտեսական աղբիւրներ որոնելով:

Վերջին տասնամեակին, միշտ առաքինի Հ.Մ.Ը.Մ.ական եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարգախօսը իր կեանքին ուղեցոյց՝ հեռու կը մնար աթոռներէն, իրերու բերումով հեռուէն կը հետեւէր միութեան կազմաւորմանը, երբեք սակայն չխուսափելով իր պարտքէն ու պարտականութիւններէն: Իր ներկայութիւնը բարոյական դրամազլուխ մըն էր ինքնին:

Մայրամուտի այս շրջանին է սակայն, որ մենք իրարու հետ բարեկամացանք աւելի:

Երանութիւն մը կը ծփար խորխորատէ անցած այս մարդուն աչքերու կապոյտին, մեղմանշոյլ դէմքին վրայ, որովհե-



Պէյրութ, Ապրիլ 1929. Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ա. Պատգամաւորական Ժողովի անդամները:

Նստած, ձախէն աջ՝ Յակոբ Գասապեան, Յովհաննէս Պոյաճեան, Միհրան Կարապետեան, Գրիգոր Գարայեան, Սուրեն Գալէնտէրեան եւ Օննիկ Պէօճեան:

Ոտքի, Ալպեր Յակոբեան, Գեղամ Աքկիւլեան, Վահրամ Չոքկարեան, Ներսէս Գազազեան, Լեւոն Պապիկեան կամ Հայկ Ղազարեան:

տեւ դրամէ աւելի տէր էր մարդակերտ գաղափարի, պատւաբեր գործի, քրիստոնէական հաւատքով խնկուն հաշտաբար ոգիի: Եւ եթէ եղբ. Յովհաննէս Շահինեան, ինք՝ առաջինը, ձեռքէս բռնած դաշտ տարաւ զիս (մատ մը տղայ տակաւին) ու սիրտս բոցավառեց մարզական մարտունակ գեղեցկութեամբ՝ եղբ. Ալպեր Յակոբեանն ալ եղաւ այն իմաստունը, որուն հոգիին մէջ գտայ, հասուն տարիքիս, անբասիր Հ.Մ.Ը.Մ.ականի առինքնող խորութիւնը:

Լիբանանի քաղաքացիական կռիւները սկսած էին. գործատեղին (խորհրդարանի կից, Մաարատ) ռումբերու թիրախ՝ յաճախ տունը կը մնար ինք, դարմանատանս մօտ: Եւ երբ ակռաներու խնամքին համար քովս կու գար՝ ալ հաշուի չէինք առներ ժամանակը: Հանդարտ ու անոյշ խօսքին մէջէն

կը լսէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոլիսի հիմնադրութեան օրերէն շեփորի ձայներ, պայծառ աչքերուն մէջ կը տեսնէի ռահվիրաներու, գաղափարախօսներու դէմքեր: Ափսո՛ւս կ'ըլլար, որ այդ բոլորը մնային միայն իր սեփականութիւնը: Քաջառողջ ալ չէր այլեւս: Քաղցրօրէն պնդեցի, որ գրէր գոնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հետ կապ ունեցող իր կեանքին մասին: Երկար նայեցաւ աչքերուս. «Ես գրելու շնորհ ու սովորութիւն չունիմ. նայինք...» տեղի տուաւ ի վերջոյ:

Երկու շաբաթ ետք անցաւ դարմանատունէս պահարան մը ձեռքը: Կ'ամչնար կարծես արարքին համար. «Յետոյ կարդա եւ նայե՛, պատշաճը տնօրինէ, բայց փափաքիս ալ գոհացում տուր, անպայման»:

Պահարանին մէջ կար ինծի ուղղուած նամակ մը, - համակրելուն եւ յարգելուն համար չէր ուզած մերժել զիս: Կը խնդրէր սակայն, որ յուշի այդ ծուէնները օգտագործէի իմ մէկ գրութեանս մէջ միայն: Բացառիկ, յիշատակելի գործ մը ըրած ըլլալու յաւակնութիւնը չունէր եւ ինքզինք արժանի չէր նկատեր Հ.Մ.Ը.Մ.ի իսկ շքանշանին (ֆիզիքական մէկ տկար պահուն հաւանութիւնը յայտնած ըլլալուն հակառակ) եւ սրտառուչ այդ գիրը կ'աւարտէր սա տողերով. - Ես երախտապարտ եմ ծնողքիս, ուսուցիչներուս եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, որ այսպէս դաստիարակած եմ զիս, որ ապրած եմ տիպար հայ մարդու կեանքով: Երբ ետեւս կը նայիմ՝ երկար տարիներու կեանքիս մէջ չեմ ամչնար ոչ մէկ անպարկեշտ արարքով: Եւ այս իմ մեծագոյն գոհունակութիւնս է: Եւ ես է որ օգտուած եմ եւ երախտապարտ:

Երկրորդ գրութիւնը կ'ընդգրկէր, արագ ակնարկով, իր կեանքի առաջին քսանամեակը եւ Պոլսոյ մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին շարժումները.

«Ծննդավայրս՝ Սամաթիա Ալթը Մերմէր կամ Ենի Մահալլէ, պոլսահայ ամենահին թաղերէն (հրոյ ճարակ դարձաւ 1918ի Յուլիսին) ծանօթ Գլխադիր Սբ. Յակոբ Եկեղեցիով, ուխտատեղի»:

Պատանի՝ այդ եկեղեցիին մէջ, Կիրակիները, ինք կատարած է դպրութիւն, յաճախած տեղւոյն Սահակեան-Վարդուհեան վարժարանը, տնօրէն ունենալով պարթեւահասակ Գ. Խաժակը, ուսուցիչ՝ Գեորգ Մեսրոպը, Յակոբ Խաշմանեանը, Վահագն Քրմոյեանը, եւ երգած՝ Կոմիտասի հինգ աշակերտներէն Արշամի երգչախումբին մէջ:

1916ին կ'ընդունուի Ազգ. Կեդրոնական Վարժարան. -

«Աքսորէն վերջ դժուար օրեր էին. տունէն վարժարան քայլելով կ'երթայինք, մէկուկէս ժամ կը տեւէր»:

Ուսուցիչներէն շատերը աքսորուած ըլլալով ուսուցանելու կու գան զինուորական ծառայութիւն կատարող՝ Կալաթա-Մերայի կամ թրքական այլ լիսէներու մէջ համազգեստաւոր դասախօսներ, որոնց կարգին Գարեգին (թուրքաճաշ) եւ որդին Գեղամ (երկրաչափ) Գաւաթեանները, Առաքել Չաքրեան (քիմիագետ՝ Սորպոնէն), Քիւրքճեան (բնական գիտութիւններ՝ Ժընեւէն), Գեորգ Պետրոսեան (ընդհ. ազգաց պատմութիւն):

Այս հոյլէն վեր կը ճաճանչեն երեք լուսաւոր դէմքեր, որոնց հմայքին տակ կը մնայ ընդմիշտ, - Հայր Արսէն Ղազիկեան (գեղադէմ, ժպտուն եւ բարի աչքերով), Ստեփան Կուրտիկեան (խոժոր դէմքին տակ աղամանդէ սիրտ մը) եւ վերջապէս՝ Եղիշէ Պատրիարք Դուրեան (հրեշտակային դէմքով եւ հոգիով կղերական մը, «որուն դիմաց ամենէն անառակ տղան անգամ բարի կ'ըլլար»):

Կեդրոնական յաճախած շրջանին մաս կը կազմէ նաեւ անոր բակին մէջ գտնուող Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիի դպրաց դասին: Հոն է որ կը հանդիպի, մէկ անգամ միայն, Կոմիտաս վարդապետին, «Արեւագալի արարողութեան օրը»:

Բայց Կեդրոնականի կեանքը չի հասնիր իր լրումին. խօսքը կու տանք իրեն. -

«Կեդրոնացիութիւնս վերջ գտաւ հօրս մահով, անգլիական սաւառակէ մը նետուած ռումբով մը, Մուտրոսի դաշնագրին կնքումէն շաբաթ մը առաջ:

«Որբ էի, հազիւ ինը տարեկան, քրոջս հետ, պատուական մօրս շուքին:

«Կեդրոնականի այն օրերու տնօրէն՝ Գեղամ Գաւաթեան շատ դիւրութիւններ ընծայեց ուսումս շարունակելու, բայց ես կ'ուզէի աշխատիլ, կեանքս շահիլ. եւ ինկայ շուկայ»:

Սակայն առօրեան չի կլաներ զինք. -

«Հազիւ շուկայէն տուն վերադարձած՝ կ'երթայի լսարան: Սահակեան վարժարանը կը տրամադրէր իր սրահները՝ երիտասարդութեան, - երգչախումբի անդամ էի, դերասան (Պաղտասար Աղբար, Մեծապատիւ Մուրացկաններ...))»:

Ահա այդ օրերուն իրենց թաղը կ'այցելէ Հայկ Դիզմէճեան (Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն), կը համախմբէ զիրենք դասարանի մը մէջ, կը խօսի իրենց մարգա-սկաուտական նորածին միութեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասին եւ հիմը կը դնէ Սամաթիոյ մասնաճիւղին:

«Այդ օրէն Հ.Մ.Ը.Մ.ական Եղայ ու մնացի», կ'ընդգծէ եղբ. Ալպէր Յակոբեան հպարտութեամբ:

Մասնաճիւղը յաջորդաբար կ'այցելէն Գրիգոր Յակոբեան եւ ուրիշներ, առաւելաբար շուէտական մարզանքի դասեր տալու: Ինք երկար չի կրնար հետեւիլ դասընթացքին, - «Գըլուխս չէի կրնար ծռել, որուն պատճառով ալ զոյգ գործողութիւններու ենթարկուած եմ: Յետոյ՝ արդէն մարզիկի շաղուածքը չունէի»:

Այսուհանդերձ կ'ընտրեն զինք վարչական, կեդրոնական-ցիի հանգամանքովն ալ՝ ատենապետ: Ու կը մասնակցի Պատգամաւորական (այն օրերու իմաստով - Յ.Գ.) երկու ժողովի:

«Առաջին Պատգմ. Ժողովին (Բերա-Շիշլի՝ Գարակեօգեան հաստատութեան մէջ) առաջին անգամ ծանօթացած եմ եղբ. Սուրէն Բաբախեանին հետ (հետագային քահանայ Սուրիա, Լիբանան ապա Ամերիկա):

«Երկրորդը՝ Բերայի Եսայեան վարժարանին մէջ, երբ արդէն Մուսթաֆա Քեմալի շարժումը կը զօրանար եւ մտահոգութիւնը սկսած էր... Չեմ յիշեր թէ ովքե՞ր ընտրեցինք, բայց ատկէ յետոյ Պատգամաւորական ուրիշ ժողով չունեցանք»:

Եղբ. Ալպէր Յակոբեանի հոգին թող ներէ, որ հիմա միայն ինք խօսի, որովհետեւ այդ վկայութիւնը, անձնականէն անկախ՝ պատմութեան կարեւոր մէկ օղակն է Հ.Մ.Ը.Մ.ին. -

«Իզմիթի անկման նախօրեակին Հ.Մ.Ը.Մ. իր սկաուտական մեծագոյն բանակումը կազմակերպած էր Պոլիս, Վոսփորի Պեօլիւք Տէրէի նաւահանգիստին մօտ, Աբրահամ Փաշայի Չիֆթլիքին՝ ագարակին մէջ: Գեղեցիկ պուրակ մը: Արդէն շաբաթ մը ի վեր սկաուտները հոն էին, իրենց վրաններուն տակ. բոլոր մասնաճիւղերը եւ բոլոր որբանոցները:

«Ես կ'աշխատէի: Շաբաթ գիշեր մօտակայ գիւղը օդա-

փոխութեան գացած հօրեղբօրս տունը պառկեցայ եւ յա-
ջորդ առաւօտ արշալոյսին հասայ բանակատեղի:

«Սամաթիոյ մասնահիւրը վարձած էր սրնարանը, վրան
մը, մէջը քանի մը սեղան եւ աթոռ՝ հիւրերուն համար,
որոնք խումներամ պետք է գային: Սպասարկութիւնը ես
պիտի կատարէի Ստեփան Գապառանեանին հետ: Հոն առիթը
ունեցայ ծանօթանալու Վարազ Փողարեանին եւ Վահան Փա-
փազեանին:

«Բանակատեղիին կեդրոնը կանգնեցուցած էին ընդար-
ձակ վրան մը, ուր կը ցուցադրուէին սկաուտներու ձեռա-
կերտներ: Կեսօրէն յետոյ կ'ակնկալուէր, որ մեծ թիւով
հայեր պիտի այցելէին եւ բանակումի նախագահութիւնը
ստանձնած գեղապետ Մաքսուէլ (Պէյտըն Փաուըլի ներկա-
յացուցիչը եւ հրամանատար դաշնակից ոստիկանութեան)
խոստացած էր ինք անձամբ գալ բանակավայր:

«Կեսօրը անցաւ. ո՛չ հայ այցելուներ, ո՛չ գեղապետ
Մաքսուէլ: Պուրակը ընդարձակ էր ու մեկուսացած. դուրսը
ինչ կ'անցներ կը դառնար լուր չունէինք:

«Մտահոգ դիմեցի պրն. Ֆրենկեանին, թրքական բանակի
նախկին սպայ եւ ֆութպոլիստ: Ըսաւ որ Մաքսուէլ պիտի
չգայ, լուր դրկած է որ չմտահոգուինք, բանակատեղին իր
պաշտպանութեան տակն է:

«Մութը կոխեց եւ ճամբայ ելայ դէպի հօրեղբօրս տունը:
Հագիւ ծովեզերքի լայն քորնիշը հասայ՝ տեսայ ամայու-
թիւն կը տիրէ: Նաւահանգիստ գացի, - հագիւ մեկուկէս
ժամ վերջը շոգեմաւ կար: Որոշեցի քալելով երթալ: Քիչ մը
յառաջացայ եւ յանկարծ թուրք խուժանին գալը տեսայ, -

պոռչտուք, կրակոց՝ առաւելապէս ծովուն վրայ: Մութ
անկիւն մը քաշուեցայ որ ամբոխը անցնի, եւ վերջապէս
տուն հասայ: Ազգականներս գիւղի ոչ մէկ սրնարան,
զբօսավայր չէին ձգած ուր չփնտռէին զիս:

«Այդ օրէն ետք համը փախած էր: Հ.Մ.Ը.Մ. կամաւոր
երիտասարդներէ կազմուած երկու խումբ դրկեց Յունաս-
տան՝ օգնելու համար իզմիրահայ գաղթականութեան:
Խումբերէն մեկուն ղեկավարն էր Արշակ Յակոբեան, տի-
պար հայ մը, որ Յունաստանէն Մ. Նահանգներ մեկնեցաւ:

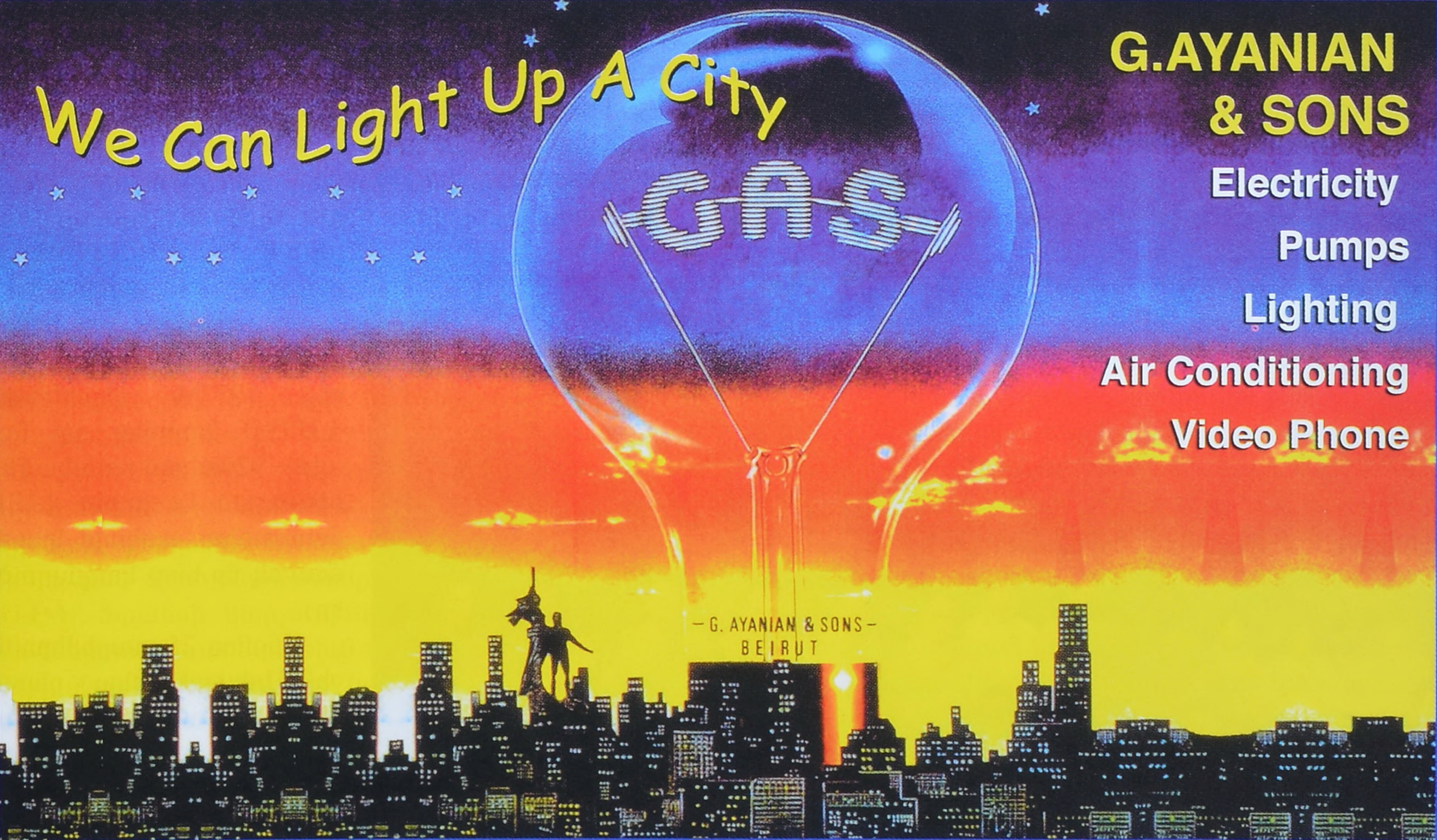
«Մնացեալը Հ.Մ.Ը.Մ.ի պոլսահայ պատմութեան, ման-
րամասնօրէն գրուած է արդէն, գիրքով եւ յօդուածներով:
Իմ կողմէ ուրիշ բան չունիմ աւելցնելիք»:

Մենք աւելցնելիք խօսք ունինք սակայն:

Եղբ. Ալպէր Յակոբեան, պարկեշտ վաճառական, զբաղե-
ցաւ թուրքի առուտորով: Ընտանիք չկազմեց, բայց ունեցաւ
տուն-տեղ, ապրեցաւ քրիստոնէավայել կեանք մը՝ քրոջմէն
անբաժան, որդեգիր զաւակի մը հետ, նոյն կտորին տակ:
Շահածէն միշտ բաժին հանեց ուրիշին եւ յետ մահու՝ թողօն
մըն ալ ազգին:

Եղաւ հազուագիտ հոգիներէն, որոնք կեանքի ուղեցոյց
կ'ընտրեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանը, բայց կը գործադրեն առաւե-
լաբար անոր երկրորդ մասը, - «Բարձրացո՛ւր»: Ինք պահեց իր
անձը վարագոյրի ետեւ, շուքի մէջ, ճգնելով բարձրացնել ու-
րիշներ, իր միութիւնը, իր ազգը՝ ապրելով բանաստեղծին վկա-
յած անխորաչափելի երջանկութիւնը. «Ինչ մնաց, կեանքէն
ինծի ի՞նչ մնաց... ինչ որ տուի ուրիշին...» Վահան Թէքեան:

Այդ «ուրիշ»ը Հ.Մ.Ը.Մ.ը եղաւ, ամէնէն առաջ:



We Can Light Up A City

G. AYANIAN & SONS

Electricity
Pumps
Lighting
Air Conditioning
Video Phone

— G. AYANIAN & SONS —
BEIRUT

Dora: 01-255 222/3/4/5/6 Gemmayze: 01-447 000 - 447 940 Mobile: 03-627 728/9
Fax: 01-265 187 - 582 357 E-mail: gasons@dm.net.lb www.ayanian.com

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԸ ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՉ

25ԱՄԵԱՅ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ՓԱՐԻԶ - Ս. Թորոսեան

Նախքան Մեծ Եղեռն, Ֆրանսայի մէջ գոյութիւն ունեցած են հայեր, սակայն զանգուածային իմաստով անոնց Փարիզ հաստատումը թափ կ'առնէ յատկապէս 1915էն ետք:

Երբ գաղթէն ճողապրած հայ մարդիկ Ֆրանսա հաստատւեցան, բնականաբար, ամէն բանէ առաջ ունեին իբրեւ մարդ ապրելու մտահոգութիւններ: Անոնք նախ հոգացին իրենց կարիքները, ապա աստիճանաբար ձեւ առաւ հայկական կեանք հասկացողութիւնը:

Ժամանակին հետ ընթացաւ նաեւ կազմաւորումը Փարիզի հայ գաղութին, որուն կարեւոր մէկ մասնիկը կը նկատուի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս:

Բայց նախ անհրաժեշտ է ծանօթանալ նոյնինքն գաղութին կացութեան, կարենալ հասկնալու համար Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի դերը գաղութին մէջ, նկատի ունենալով որ ան ունի իւրայատուկ դեր ու առաքելութիւն:

Համաձայն որոշ տուեալներու, այսօր Ֆրանսայի գաղութը կը հաշուէ շուրջ 400 հազար հայութիւն, աւելի քան 300



միութիւններով, որոնց ջախջախիչ մեծամասնութիւնը իրարմէ կը մնայ անտեղեակ:

Ֆրանսահայ կեանքը իր կազմաւորման առաջին յիսնամեակին չէ ունեցած յատուկ դիմագիծ. ինքնակազմաւորման այդ հոլովոյթը ան ապրած է խարխափումներով: Գաղութի գաղափարն ու հասկացողութիւնը եւս տարբեր եղած են Միջին Արեւելեան երկիրներու, Ամերիկայի կամ Գանատայի հայ գաղութներուն բաղդատմամբ:

Ֆրանսահայութիւնը լրջօրէն սկսաւ զարգանալ 1970ական

թուականներուն, երբ մեծ թիւով հայեր Միջին Արեւելքէն Ֆրանսա հաստատուեցան: Նոր հաստատւած խումբ մը տղաք 17 Դեկտեմբեր 1977ին վերակազմեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը, որ նախապէս՝ 1920ական թուականներուն հիմնուած էր իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղ, սակայն կարճ ժամանակ մը ետք կազմալուծուած էր:

Անցնող 25 տարիներուն, Միջին Արեւելքէն եկած ընտանիքներու զաւակներն են որոնք առաւելաբար մաս կազմած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի: Իսկ ինք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը եղած է այն քիչ միութիւններէն, որ որդեգրած է պահանջկոտ կեցուածքներ եւ ըսկըզբունքներ, ինչպէս օրինակ՝

Բիրթական 2002. Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումի մասնակցող Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի անդամները Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներուն հետ:



հայախօսութեան կարեւորութիւնը: Այսօր Հ.Մ.Ը.-Մ.-Ֆրանս այն սակաւթիւ միութիւններէն է, որ հայերէնը կը գործածէ իր գործունէութեան ընթացքին: Իսկ սկստութիւնը ունի արժեքներու պահպանման աւելի զօրաւոր պահանջներ՝ կարգապահութիւն, տարագ, եւայլն, այնպիսի երկրի մը մէջ, ուր զինուորութիւնը պարտադիր չէ եւ այդ հասկացողութիւնը շատ ալ ընդունելի չէ:

Այնուամենայնիւ, Հ.-Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի պատկերը գաղութէն ներս դրական է. թէեւ ան ունի 250-ամ-դամ, սակայն ունի բարոյապէս եւ նիւթապէս իրեն զօրակցող համակիրներու ստուար շարքեր: Ան կը մասնակցի գաղութի կեանքին իրադարձութիւններուն: 24 Ապրիլի պահանջատիրական ցոյցերուն Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի սկստուներն են, որոնք կ'առաջնորդեն հազարաւոր փարիզահայերու ցոյց-քայլարշաւը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս վերջերս մաս կազմեց նաեւ հայկական միութիւններու միասնական մարմնին:

Այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս ունի ֆութպոլի երեք խումբեր, պասքէթի մէկ խումբ եւ 55-60 սկստու: Ներքին հաղորդակցութիւնը զօրացնելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի վարչութիւնը ստեղծած է եռամսեայ, երկլեզու թերթիկ մը՝ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Չայն»ը, մեծամասնութեամբ ֆրանսերէն (մատչելի ըլլալու նպատակով, նկատի ունենալով որ երիտասարդներն են ստորագրութիւն ունեցողները եւ անոնց համար գրաւոր արտայայտութիւնը ֆրանսերէնով աւելի դիւրին կը մնայ): Փաստօրէն, Ֆրանսա ծնած վերջին երկու-երեք սերունդը գրեթէ հայախօս չէ: Դժբախտաբար, միութիւններու մէջ եւս գործունէութիւնը կ'ըլլայ տեղական լեզուով: Այս դժուարութեան դէմ յանդիման կը գտնուին ո՛չ միայն հայերը, այլ նաեւ՝ բոլոր հոն հաստատուողները (կամ պէտք է մերուին եւ կամ՝ միշտ մնան օտարական):

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի վարչութիւնը երիտասարդներու նոր պահանջներուն բաւարարութիւն տալու եւ անոնց մէջ աշխուժութիւն ստեղծելու համար, կը փորձէ անոնց աւելի մօտենալ ու լսել զանոնք: Հիմնական է գիտակցիլը, թէ այսօրւան սերունդը արագութեան դարու պարտադրանքներուն ու առաւելութիւններուն իբրեւ արդիւնք՝ ատակ է արագ ընթրոնելու, սորվելու, շատը առնելու քիչ ժամանակի մէջ եւ դասարանը միակ վայրը չէ գիտութիւն ամբարեւելու: Եւ անհրաժեշտ է օգտուիլ այս հանգամանքէն:

Անժխտելի իրողութիւն է, որ նոյնիսկ քանի մը տարի



Հ.Մ.Ը.Մ.ին մաս կազմած ու ապա անոր շարքերէն հեռացածները նոյնիսկ կապուած մնացած են հայապահպանման եւ հայկականութեան առնչուող հարցերուն: Պատմութիւնը կը վկայէ, որ 1989ին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին մասնաճիւղը, որ բանակում կատարած է Դիլիջանի մէջ, Խորհրդային Հայաստանի օրերուն, 25 հոգիով ու Եռագոյն դրօշի ներքեւ: Բանակողներու մտքին մէջ տակաւին թարմ է Քրեմլինի առջեւ Եռագոյնին ծածանումը:

Ներ-միութենական իմաստով, Եւրոպայի գրեթէ բոլոր մասնաճիւղերուն նման, ան եւս ունի զանազան դժուարութիւններ: Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը մեկուսի մասնաճիւղ մըն է, հենու՝ շրջանային մասնաճիւղերու մտահոգութիւններէն: Նոյնքան ճիշդ է նաեւ հակառակը: Ան ունի իրեն յատուկ մտահոգութիւններ, զորս չունին շրջանային այլ մասնաճիւղեր: Այս պատճառով համագաղութային բանակումներու եւ մարզական հանդիպումներու մասնակցութիւնը մասնաճիւղին համար անհրաժեշտութիւն է՝ իր գոյութեան շարունակման համար, տրուած ըլլալով որ այս հանդիպումները նոր աւիշ կը փոխանցեն եւ մասնակիցները շրջան կը վերադառնան աւելի ոգեւորուած եւ հայկականութեամբ զօրացած:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի նպատակը կը մնայ հայապահպանումը: Մեծ թիւով հայկական դպրոցներ գոյութիւն չունին Փարիզի մէջ եւ սկստութիւնը փրկարար դեր կը կատարէ այս ուղիութեամբ: Շատեր սկստական գործունէութեան մէջ սորված են հայերէն գրել ու կարդալ: Հոն կը փոխանցուի նաեւ ազգային դաստիարակութիւն, զոր այլուր կարելի չէ գտնել:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս դիմագրաւած է բազմաթիւ դժուարութիւններ, սակայն սալամոնի նման հոսանքին դէմ պայքար մղած է եւ կը շարունակէ այդ պայքարը մղել, ի խնդիր միութենական ու ազգային նպատակներու իրագործման:



Հ.Ա.Լ.Ա.Մ.Ը ՄԱՔՈՒՐ ԿԵԱՆՔ, ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՏՈՒԱՒ

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ Կ'ԸՍԵ Հ.Ա.Լ.Ա.Մ.Ի
ՀԵԾԵԼԱՐՇԱՒԻ ՓԱՌՔԻ ՕՐԵՐՈՒ
ԿԵՐՏԻՉՆԵՐԷՆ ԵՂՔ. ԺԱՆ ՆԱԼՉԱՅԵԱՆ

ՄԵՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նալչայեան ընտանիքն ու Հ.Ա.Լ.Ա.Մ.ը իրենց դրոշմը ունին լիբանանեան հեծելարշաւին վրայ: Ե՞րբ եւ ի՞նչպէս մուտք գործած էք հեծելարշաւի աշխարհ:

- 1947ին, Հ.Ա.Լ.Ա.Մ. երիտասարդներու համար կազմակերպեց հեծելարշաւի մրցում մը՝ Տորա-Նահր Քէլպ երթալ-գալ: Խումբ մը երիտասարդներ մասնակցեցան այդ մրցումին: Ես առաջին հանդիսացայ, Սարհատ Սարհատեանը՝ երկրորդ կամ երրորդ: 16 տարեկան էի, լաւ կը յիշեմ: Ոստիկաններ չկային, որ մոթորսիքէքներով ընկերանային մեզի, հին հեծելանորդներ՝ Տումանեանները եւ ուրիշներ իրենց հեծիկներով հսկեցին մեզի: Այդ մրցումին ես շատ արագ էի, անդրադարձայ, որ նոյնիսկ մրցումին հսկողները դժուար կը հասնէին ինձի: Քաջալերուեցայ եւ որոշեցի հեծելարշաւի աշխարհ մտնել:

Օրին, միջոցները ունէի՞ք նման քայլ մը առնելու:

- Անկեղծօրէն՝ ոչ: Հեծիկս պարզ էր, մրցումի համար չէր, դրամ չունէի նոր մը գնելու: Հեծիկիս դէպք եւ անիւները փոխեցի եւ Հ.Ա.Լ.Ա.Մ.ի այդ օրերու պատասխանատուներուն, մանաւանդ եղբ. Կրէկուար Մղճաւետիքեանին քաջալերանքով, առի առաջին քայլերս: 1948 Հոկտեմբեր 3ին մասնակցեցայ պաշտօնական առաջին մրցումիս՝ Պէյրութ-Սոֆար եւ առաջին հանդիսացայ: Անկէ ետք յաջողութիւններու շարքը շարունակուեցաւ:

Որո՞նք էին այդ օրերու ձեր խմբակիցները:

- Երբ ես Հ.Ա.Լ.Ա.Մ.ին հետ սկսայ մրցումներու մասնակցիլ, խումբին մէջ արդէն կային Օննիկ եւ Յակոբ Պալքեանները, Տումանեան եղբայրները, Ազատ Գափուճեանը եւ ուրիշներ: Մեր սերունդէն ինձի հետ կային եղբայրս՝ Յարութիւն Նալչայեանը, որ ինձմէ 6 տարիով մեծ էր, Սարգիս Հաճինազարեանը եւ Յովհաննէս Ծատուրեանը: Աւելի վերջը եկան Վարդգէս Ծատուրեանը, Ազատ Գալալճեանը, Եղիա Յակոբեանը, Մանուէլ եւ Ժագ Նալչայեանները եւ ուրիշներ:



1949. Ժան եւ Յարութիւն Նալչայեաններ
Պէյրութ-Թրիփոլի մրցումին դարձին:

Այդ օրերուն, լիբանանեան հեծելարշաւը կը գտնուէր հայկական ակումբներու տիրապետութեան տակ: Պատկերը կարծեմ մինչեւ այսօր ալ նոյնն է: «Անդրանիկ» եւ Հ.Ե.Ը. եւս ունէին լաւ հեծելանորդներ: Կարօ Մուրատեանը, Յովիկ Եուսուֆեանը յաճախ խօսիլ կու տային իրենց մասին: Կարօ Մուրատեանը լուրջ մրցակիցս էր:

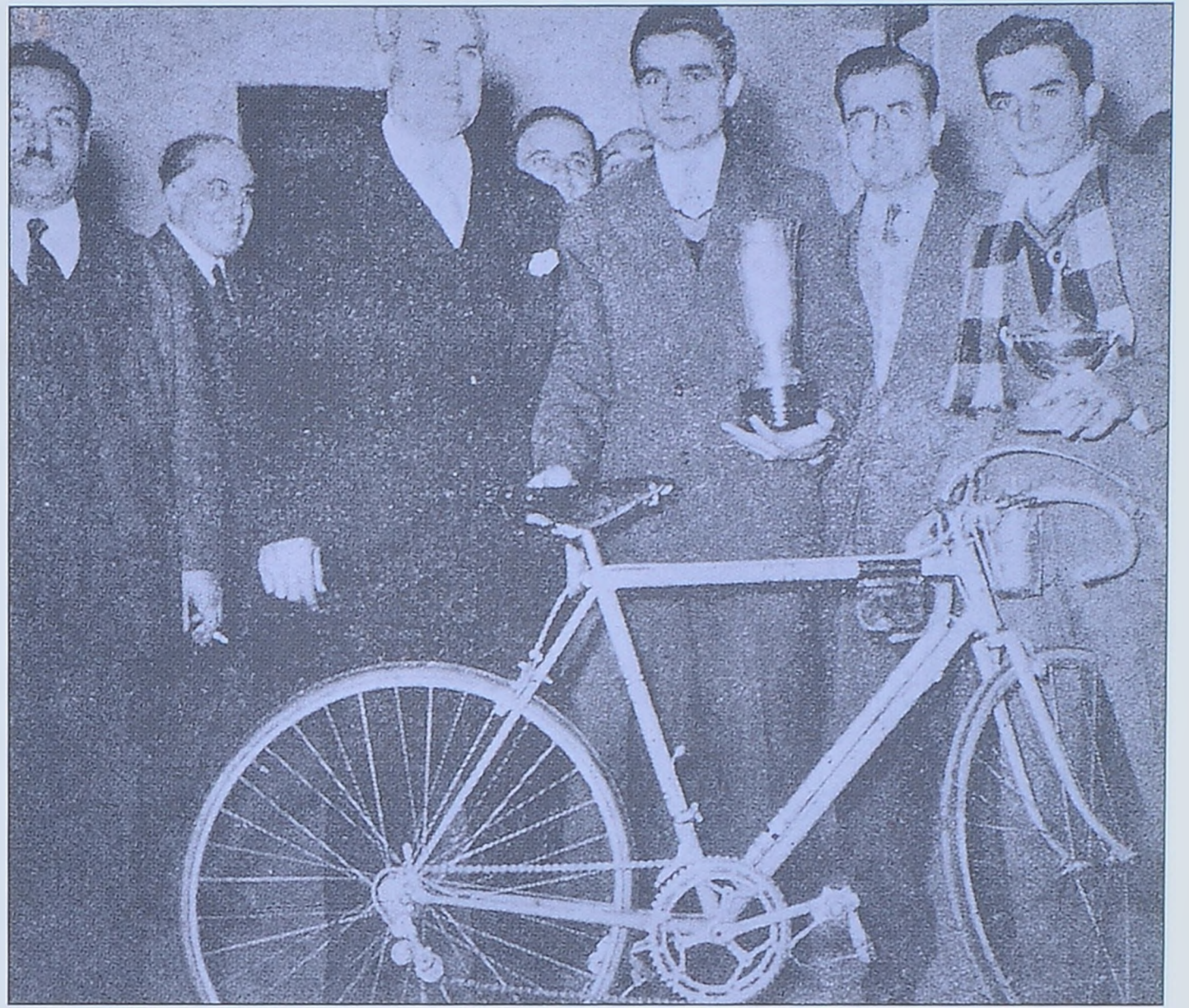
Տարիներ շարունակ խօսուած է ձեր եւ Կարօ Մուրատեանին միջեւ պատահած նշանաւոր դէպքի մը մասին, կրնա՞ք վերջիշել զայն պատմութեան համար:

- 1952ին, Պէյրութ-Ֆարայա մրցումը շահեցաւ Կարօ Մուրատեանը, որովհետեւ ես քանի մը օր առաջ կուրաղիքի գործողութեան մը ենթարկուած էի եւ մրցումին օրը տաքութիւն ունէի: Յաջորդ տարի, բոլորը կը սպասէին, թէ ի՞նչ պիտի ընեմ, վրէժս ի՞նչպէս պիտի լուծեմ: Մրցումը սկսաւ, Յովհաննէս Ծատուրեանէն խնդրեցի, որ առջեւ անցնի, խումբէն «փախչի», որպէսզի մնացեալները զինք հալածեն եւ ճնշումը վրայէս թեթեւայ: Ճամբայ ելանք Պէյրութէն եւ ես Կարօ Մուրատեանին հետ հաւասար մրցակցութեան մէջ մնացի, մինչեւ որ հասանք Աշքութ. ես նոր ճամբէն շարունակեցի, իսկ Կարօն շուարեցաւ եւ հին ճամբան ուղղուեցաւ: Երբ այս տեսայ, կեցայ, «Կարօ, հոս եկուր, շուարեցար» կանչեցի եւ սպասեցի, որ ան ինծի հասնի: Շուրջիններս զարմացան, ի՞նչ կ'ընես ըսին, քէ-գնա: Ո՛չ, ըսի ես, պետք է գայ, քէնք եւ այնպէ՛ս յաղթեմ իրեն եւ ոչ թէ սխալէն օգտուելով յաղթեմ: Այդպէս ալ եղաւ: Եկաւ, քէցինք, ես անցայ իրեն, հասայ Ծատուրեանին եւ ըսի. դո՛ւն գնա, առաջնութիւնը քեզի, կարելորդ ես Կարոյին անցայ եւ վրէժս լուծեցի:

Այդ օրերուն թերթերը այս մասին գնահատական շատ բաներ գրեցին:

Ի՞նչ տխուր թէ ուրախ յիշատակներ ունիք հեծելաքշաւի ձեր օրերէն:

- Ամէնէն տխուր յիշատակը վիրաւորուիլս է: 1954ին, հարաւային Լիբանանի շրջավազքին, Ռաշայայի մօտերը, վտանգաւոր դարձուածքի մը վրայ, զառիվար էր, անիւս տեղէն



1951. Ժան Նալչայեան Լիբանանի ախոյեանութեան բաժակը կը ստանձնէ խորհրդարանի այդ օրերու նախագահ Ատէլ Օսէյրանէն:

եկաւ եւ հեծիկը զիս գետին նետեց: Կզակս կոտրեցաւ, 13-14 ակռաներ փշրուեցան: Մարած վիճակով ինծի հիւանդանոց փոխադրեցին:

Նախապէս բնաւ չէի՞ք վիրաւորուած:

- Վիրաւորուած էի, բայց ոչ այսքան ծանր: Նոյն տարին,

ՌՊԷԱՆ



Ժան Նալչայեան կը պատկանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի հեծելաքշաւի փառքի օրերը կերտած աւագ սերունդին: Ան ծնած է 1931ին, Պէյրութ: Յաճախած է Էշրէֆիէի Սէն Կրէկուար վարժարանը եւ պատանեկութեան մաս կապմած է Les scouts de Franceի: Միջնակարգ ուսումը աւարտելէ ետք՝ նետուած է նկարչութեան ասպարէզ: Բախտն ու պատիւը ունեցած է աշակերտելու Հ.Մ.Ը.-

Մ.ական ֆոթօ Մանուկի:

Նալչայեան ընտանիքը Հ.Մ.Ը.Մ.ին տուած է բազմաթիւ հեծելանորդներ: Յարութ Նալչայեան, երէց եղբայրը, Մանուէլ եւ Ժագ Նալչայեաններ, հօրեղբորորդիները, եղած են լիբանանեան հեծելաքշաւի ծանօթ անուններ:

Ժան Նալչայեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելաքշաւի խումբին մաս կապմած է 1948-1955: Ան մասնակցած է Լիբանանի հեծելաքշաւի ֆետերասիոնին կապմակերպած տարեկան մրցաշարքերուն եւ իլած է բազմաթիւ առաջնութիւններ: 1953ին եւ 1954ին ան մաս-

նակցած է Եգիպտոսի հեծելաքշաւի միջազգային շրջավազքերուն: 1953ին տիրացած է շրջավազքի 11րդ դիրքին, ընդհանուր դասաւորման մէջ հանդիսանալով ափրիկեան եւ արաբական երկիրներու առաջին հեծելանորդը: 1954ին շահած է շրջավազքէն հանգրուան մը:

1950ին եւ 1952ին, Ժան Նալչայեան Լիբանանը ներկայացուցած է հեծելաքշաւի աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն (Ֆրանսա-Պելճիքա եւ Լիւքսեմպուրկ):

1956ին ան հրաժեշտ տուած է հեծելանորդի իր կեանքին: Պսակուած է եւ բախտաւորուած՝ երկու դուստրով, որոնք 1970ականներու սկիզբը եղած են չմշկումի Լիբանանի աղջկանց ախոյեաններ:

1956էն ետք, Ժան Նալչայեան ամբողջովին նուիրուած է նկարչութեան իր ասպարէզին: 1967ին ան հրաւիրուած է աշխատելու «Սուիս Էր» օդանաւային ընկերութեան մէջ, իսկ 1973-1998՝ «Միտրլ Իսթ»ի մէջ:

1973էն ի վեր Ժան Նալչայեան հաստատուած է Ֆրանսա: Կը բնակի Լիոնի Լիմոնէ Օմոնտոր արւարձանը:



1954. Յարութիւն եւ Ժան Նալչայեան եղբայրներ:

Եգիպտոսի միջազգային շրջավազքին ինկած եւ թեւս կոտրած էի:

Վերադառնալու յիշատակներուն:

- Լաւ յիշատակներ ունիմ 1950էն: Ես մրցումներուս կը քշէի «Փեօֆ» վաճառանիշի հեծիկներ: Ընկերութիւնը զիս գնահատելու համար հրաւիրեց Ֆրանսա: Այդ օրերուն երիտասարդի մը համար նման ճամբորդութիւն երազ էր: 6 ամիս «Փեօֆ»ի հաշտոյն մնացի Ֆրանսա, UCL ակումբին մօտ, որ այդ օրերուն ֆրանսայի ախոյեաններ տուող ակումբ էր: Արքայական ճամբորդութիւն մըն էր այդ մէկը:

Անշուշտ, յիշատակելի են նաեւ 1950ին եւ 1952ին, հեծելարշաւի աշխարհի ախոյեանութիւններուն մասնակցութիւնս: 1950ին նախագահ Պշարա Խուրին ինծի դրկել տուաւ, իսկ 1952ին՝ Ելեմուտքի նախարար Սելիմ Լահուտը, ներկայ երեսփոխան Նեսիպ Լահուտի հայրը:

Ի՞նչ ազդակներու կը վերագրէք ձեր արձանագրած յաջողութիւնները:

- Մարդ եթէ որեւէ բան սիրելով ընէ՝ անպայման կը յաջողի: Հեծիկ քշելը ես կը սիրէի,

մրցակցութեան ոգի ունէի եւ միշտ ուրիշէն աւելի լաւ ըլլալու ձգտումը կար մէջս: Առաւել, անշուշտ, լաւ կը պատրաստուէի:

Ի՞նչպէս կը պատրաստուէիք:

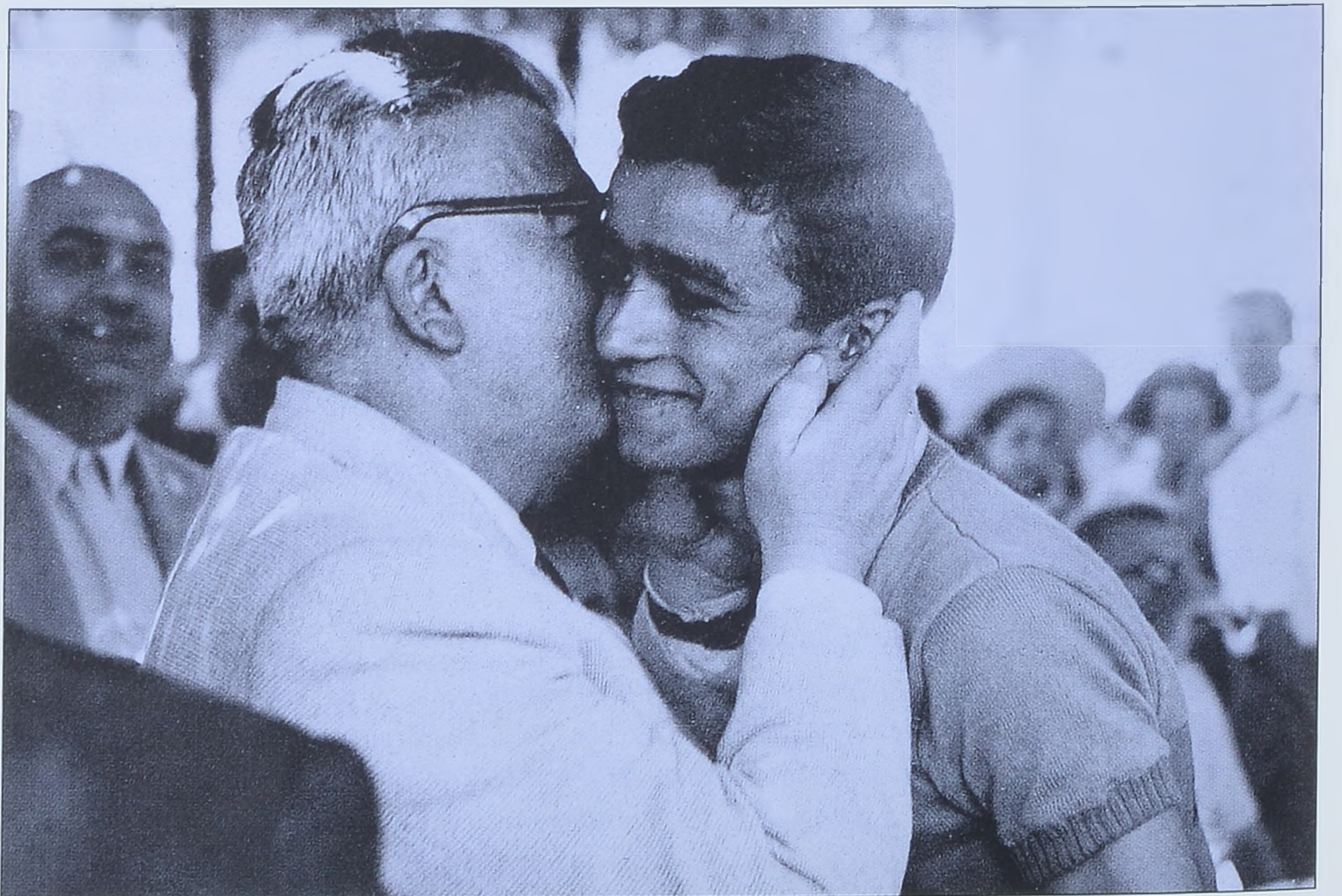
- Օրական, մայրս զիս կ'արթնցնէր առտու կանուխ, ժամը 4ին: Ես կը քշէի մինչեւ Ժիպէյլ եւ կը վերադառնայի Պէյրութ: Կիրակի օրերը, եթէ մրցում չունենայինք, խումբով կը քշէինք մինչեւ Պաալպէք, Թրիփոլի կամ Արգ: Անգամ մը, կը յիշեմ, Պէյրութէն քեցինք Արգ, Արգէն Այն Աթա, Տէյր Ահմար, Պաալպէք եւ Չահլէ: Գիշեր մը մնացինք Չահլէ, յետոյ Շթորա-Մերժայուն-Սայտա ճամբով վերադարձանք Պէյրութ:

Որո՞նք եղած են հեծելարշաւի ձեր իտեալ մարզիկները:

- Փոքր տարիքէս սիրած եմ Քեօփին, Պարթալին, Քոպլէրը, Քէմի Տանկիոնը, Էմիլ Իտէն: Հիմա կը 'իտանիմ Լանս Արմըսթրոնկը, որ ֆրանսայի անցեալ տարուան շրջավազքին ունեցաւ ինծի նման դէպք մը. երբ մրցակիցը գետին ինկաւ, ձեռքը երկարեց, բարձրացուց եւ այնպէս շարունակեց մրցումը: Ասկէ աւելի մարզական ոգի չի կրնար ըլլալ:

Ի՞նչ տուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ը ձեզի:

- Հ.Մ.Ը.Մ.ը մաքուր կեանք, ընկերային մթնոլորտ եւ հայկականութիւն տուաւ ինծի: Եթէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը չըլլար մեր սերունդի երիտասարդութիւնը հայ չէր մնար, իրարու կապած չէր մնար: Մինչեւ այսօր, երբ Լիբանան կ'այցելեմ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբայրներս կը տեսնեմ՝ յաճախ կը յուզուիմ, մէջս յիշատակներ կ'արթնան: Անբացատրելի մօտիկութիւն մը ունինք իրարու: Երբ «Մարզիկի խմբագրատուն մտայ եւ «Մարզիկ»ի տարիներու թիւերը տեսայ, մազերս փուշ-փուշ եղան, որովհետեւ հայերէն գիր, հայերէն թերթ տեսայ: Եթէ



Տոքթ. Հայրապետեան կը համբուրէ Ժան Նալչայեանը՝ Պէյրութ- Պուա տը Պոլոն մրցումէն յաղթական վերադարձին:

դուք չըլլաք՝ հայ լեզուն ի՞նչպէս պիտի պահուի: Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամներուն միջեւ կապը ի՞նչպէս պիտի մնայ: Մենք շատ բան պարտական ենք Հ.Մ.Ը.Մ.ին, ինչ որ վերադարձնենք անոր՝ քիչ է:

Քանի մը խօսք ալ լուսանկարիչ ժան Նալչայեանի մասին: Ի՞նչպէս կը ներկայացնէք դուք ձեզ:

- Փոքր տարիքէս լուսանկարչութեան հանդէպ ունեցած եմ մեծ սէր: 1950ին, երբ «Փեօփօ» ընկերութեան հրաւէրով Ֆրանսա գացի, հոնկէ անձնական նախաձեռնութեամբ անցայ Գերմանիա, ուր մասնագէտի մը քով լուսանկարչութեան թեքնիքները սորվեցայ: Երբ Պէյրուի վերադարձայ, երկու տարի պատիւը ունեցայ աշակերտելու նշանաւոր ֆոթօ Մանուկին, որ ի միջի այլոց լաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական էր: 1952ին բացի լուսանկարչութեան անձնական խանութս: Եղբայրս՝ Յարութիւն Նալչայեանն ալ լուսանկարիչ էր: Երկար տարիներ ան եղաւ Սպիտակ Տան լուսանկարիչներէն: Մահացաւ 1997ին:

Լուսանկարչութիւնը ինծի համար թէ՛ սէր է, թէ՛ գործ եւ



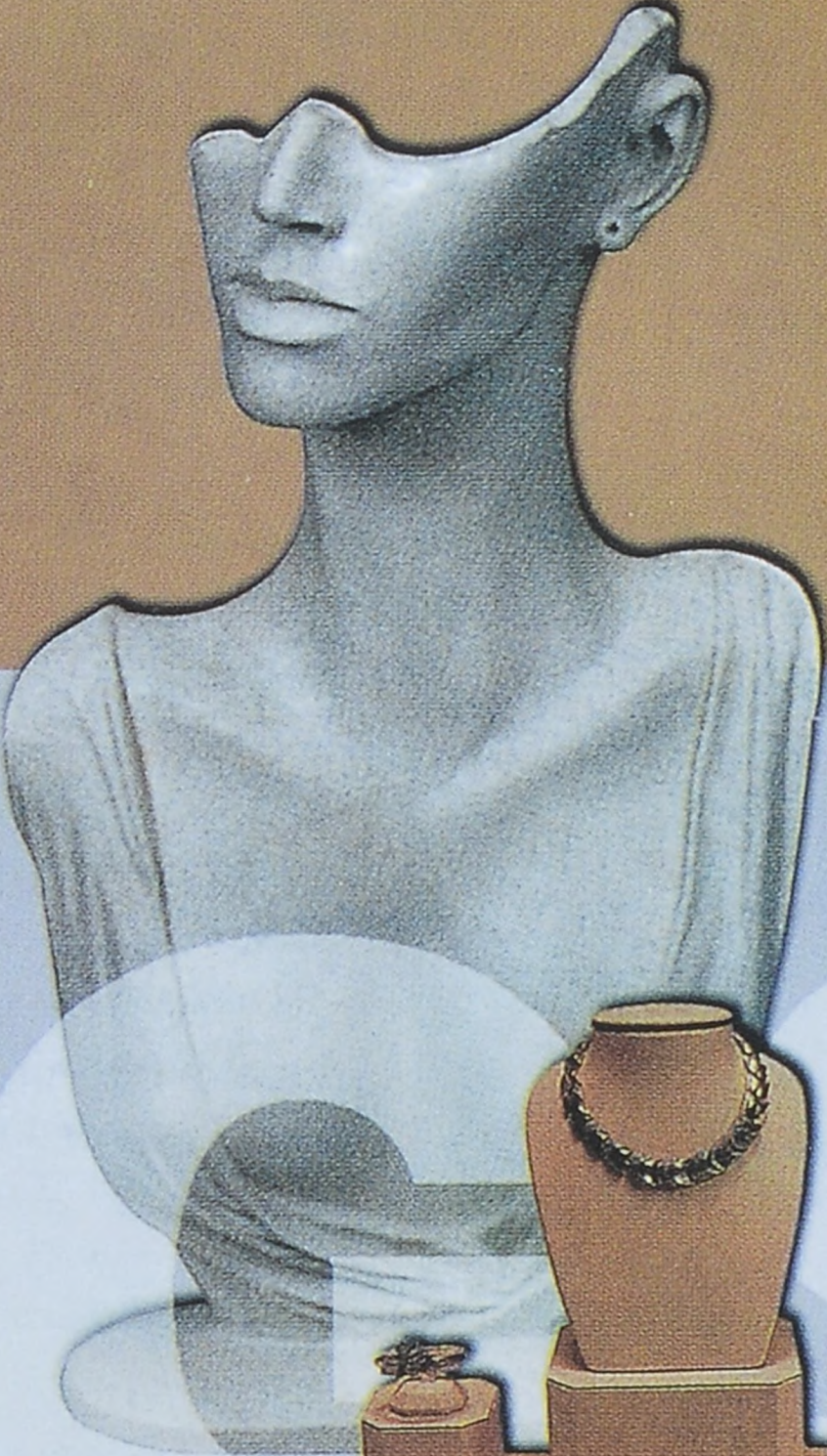
1949. Ժան Նալչայեան եւ մարզիչ Ռուբէն Ունանեան Պէյրուի-Թրիփոլի մրցումին:

բնութիւնը, հայութիւնը եւ յաջողութիւնը անպայման կ'ըլլայ մեզի հետ:

թէ հաճոյք: Ես Քամիլ Շամունի անձնական հանդիպումներուն նախընտրելի լուսանկարիչը եղած եմ. նկարած եմ նաեւ Սաէպ Սալամը, Սամի Սուլհը եւ լիբանանեան անուանի բազմաթիւ դէմքեր: Լիբանանի դէպքերուն խանութս եւ լուսանկարներս լման փճացան: 1990ին, Քոման եւ Սալէհ Իթանինները Մոնաքոյի մէջ տպեցին «Au Soleil des Dernier Princes» («Վերջին իշխաններու արեւուն տակ») պատկերազարդ ալպոմը՝ նուիրուած Անտորայի, Լիսթընշթայի եւ Մոնաքոյի իշխանութիւններուն. գիրքին լուսանկարներուն մեծ մասը իմ գործս են: Գիրքը եղաւ շքեղ հրատարակութիւն մը եւ օտարները աւելի մօտէն ծանօթացան լուսանկարիչ ժան Նալչայեանին:

Իբրեւ պատգամ, ի՞նչ կ'ուզէք փոխանցել Հ.Մ.Ը.Մ.ական նոր սերունդին:

- Եթէ մարդ գործ մը սիրէ, այդ գործը կը դատապարտուի յաջողութեան: Պէտք է սիրել մարմնակրթութիւնը,



GS

GEORGI SABOUNJIAN s.a.r.l.

Jewellery Boxes and Displays




Head Office
Antelias
 Tel: 04 / 711 117
 Fax: 04 / 711 118
 P.O.Box 70094

Bourj Hammoud
Gold & Jewelry Trade Center
 Tel: 01 / 260 265 - 260 267

E-mail: georgi@georgisabounjian.com.lb
<http://www.georgisabounjian.com.lb>



ԲՈՆՑՔԱՄԱՐՏԻ «ՔԻՆԿ ԱՐԹԸՐ»Ը՝ ԱՐԹԻՒՐ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԷՅՐՈՒԹ - Խաչիկ Մուրադեան

Պրաունչուէկ, Գերմանիա, 14 Սեպտեմբեր 2002: Բռնցքամարտի Համաշխարհային Կազմակերպութեան (Տապլիու-Պի-Օ.) թեթեւ կշիռ-քի աշխարհի ախոյեան Արթուր Գրիգորեան իր տիտղոսը պիտի պաշտպանէ Բռնցքամարտի Համաշխարհային Միութեան (Տապլիու-Պի-էյ.) նախկին ախոյեան Սթեֆանո Զոֆի դէմ:

Սակայն, իտալացի Զոֆ, որ բազուկներուն վրայ «աշխարհի ախոյեան» բառերը թաթու ըրած է, չի յաջողիր գահընկէց ընել Գրիգորեանը: Արդարեւ, 12 ուսունտ ետք իրաւարարները միաձայնութեամբ տիտղոսը կը շնորհեն հայազգի բռնցքամարտիկին, որ այսպիսով 17րդ անգամ ըլլալով յաջողութեամբ պաշտպանած է ըլլայ իր տիտղոսը:

Յաջորդ օրը, միջազգային մամուլը անգամ մը եւս գովքը կը հիւսէ «Իւզպէքիստան ծնած, Գերմանիան ներկայացնող հայ» Գրիգորեանին:

«Քինկ Արթըր» կամ գերմաներէնով՝ «Արթուր Քէօնիկ» անուանումին արժանացած Արթուր Գրիգորեան ծնած է 20 Հոկտեմբեր 1967ին, Թաշկէնտի մէջ, Իւզպէքիստան, հայ ծնողներէ: Ան ունի քոյր մը եւ եղբայր մը: Ամուսնացած է Օլկայի հետ եւ ունի երեք աղջիկներ:

Կը բնակի Համպուրկ, Գերմանիա: Այստեղ կ'աւարտին Գրիգորեանի անձ-



36ամեայ Զոֆ, որ 1999ին տիրացած է Տապլիու-Պի-էյ-ի աշխարհի ախոյեանութեան, ամիսներ շարունակ տեսած է լուրջ պատրաստութիւններ: Ան դիտած է Գրիգորեանի ճակատումներուն վիտէօ երիզները եւ ոինկին վրայ փորձ-մրցումներ կատարած է միջակ կշիռքի բռնցքամարտիկի մը հետ, «որովհետեւ Գրիգորեան շատ ուժեղ է թեթեւ կշիռքի մարզիկի մը համար»:

ԾԱՆՕԹԱՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄԱՔԱՐՏ

- Անուն: Արթուր Գրիգորեան
- Տարիք: 35
- Ծննդավայր: Թաշկէնտ
- Բնակավայր: Համպուրկ
- Ազգութիւն: Հայ
- Հասակ: 1.70 մետր
- Մարկիչ: Ֆրից Ստունէք
- Ընտանեկան վիճակ: Ամուսնացած, ունի 3 աղջիկներ
- Տիտղոսներ: 1996-2002 աշխարհի թեթեւ կշիռքի ախոյեան, 1995ին Տապլիու-Պի-Օ.ի միջ-ցամաքամասային ախոյեան, 1991ին աշխարհի փոխ ախոյեան, 1990ին՝ «Բարի Կամեցողութեան Խաղեր»-ու ոսկէ մետալակիր:



նական տեղեկութիւնները եւ կը սկսի անոր ասպարէզին փառապանծ ուժներուն շարքը:

Գրիգորեան բռնցքամարտի աշխարհ մուտք կը գործէ 11 տարեկանին: Տեղական եւ շրջանային ախոյեանութիւններու երկար շարք մը

ապահովել է ետք, 1990ին, իբրեւ ոչ-արհեստավարժ ան կը շահի «Բարի Կամեցողութեան Խաղեր»-ու («Կուտուիլ Կէյմզ») ոսկի մետալը: Տարի մը ետք, ան կը հանդիսանայ աշխարհի փոխ ախոյեան:

10 Ապրիլ 1994ին «Քինկ Արթըր» կը դառնայ արհեստավարժ: 1995ին ան կը շահի Տապլիու.Պի.էյ.ի միջ-ցամաքամասային ախոյեանութիւնը: 1996ին կը տիրանայ բռնցքամարտի թեթեւ կշիռքի աշխարհի ախոյեանի տիտղոսին, զոր կը պահէ մինչեւ օրս:

Իր ասպարէզին ընթացքին Գրիգորեան արձանագրած է աւելի քան 360 յաղթանակ եւ միայն 23 պարտութիւն: Իբրեւ արհեստավարժ, ան իր 35 ճակատումներն ալ յաղթանակով աւարտած է (անոնցմէ 21ը՝ նաք աութով):

Գրիգորեան, որ արհեստավարժ դառնալէ առաջ մարմնակրթանքի դասատու էր, յատուկ ակնածանք ունի բռնցքամարտիկներ Տարիուս Միքա-



լեզեսկիի եւ Մայք Թայսընի նկատմամբ: Ռիսկէն ներս իր ուժով եւ մար-

տունակութեամբ ծանօթ Գրիգորեան ունի նաեւ իր «մեղմ» կողմը՝ ան կը սիրէ Իւզպէքիստանի աւանդական երաժշտութիւնն ու պարը: Հայազգի մարզիկը թէեւ ծնած է Թաշկէնտ եւ բնակութիւն հաստատած է Համպուրկի մէջ, սակայն ան հպարտ է իր հայկականութեամբ:

35ամեայ բռնցքամարտիկին համար տարիներու թաւալումը արգելք չի թուիր ըլլալ: Այսօր, աւելի քան երբեք ռիսկի վրայ ան անպարտելի կը թուի, յուշելով որ յառաջիկայ տարիներուն եւս աշխարհի ախոյեանի անոր տիտղոսին «աչք դնող»ները պիտի չհասնին իրենց մուրազին:

**CLOSET
WORLD**
Organizing your World

Frank Melkonian

President and CEO

(562) 699 - 9945 Ext.124

(562) 699 - 5005 Facsimile

Closet World, Inc.

Corporate Headquarters

3860 Capital Avenue

Whittier, CA 90601, USA

fmelkonian@closetworld.com

www.closetworld.com

ԵՂԲ. ՀԷՐԻ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ՝ ՆՇԱՆԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԱՍՏՂԸ

Եգիպտահայ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Հերի Վարուժան Գազանճեանի անունը վերջին ամիսներուն աստղի մը նման կը փայլի նշանառութեան աշխարհին մէջ:

Ամրան, եղբ. Հերի Եգիպտոսի ազգային քառանդամ խումբին հետ մասնակցեցաւ նշանառութեան աշխարհի ախոյեանութեան «պտուտակաւոր պնակ»ի (էլէքթրոսիպլ) մրցումներուն եւ 15 երկիրներու 252 նշանառուներու մէջ գրաւեց պատուաբեր 5րդ դիրքը, արժանանալով համապատասխան պատուոյ գիրի եւ պարգեւի:

Աշխարհի ախոյեանութենէն առաջ, եղբ. Հերի Մարտին տիրացաւ Եգիպտոսի

սի նշանառութեան Ֆետերասիոնին կազմակերպած մրցաշարքին առաջնութեան: Ապրիլին, ան իւրեց Եգիպտոսի անհատական ախոյեանութեան տիտղոսը: Միաժամանակ, իր խումբին հետ ան տիրացաւ Եգիպտոսի խմբային ախոյեանութեան բաժակին:

Եղբ. Հերի մասնագիտացած է նշանառութեան «տուփէ արձակուած աղանի»ի մրցումներուն մէջ: Ան մաս կը կազմէ եգիպտական «Տոքքի» նշանառութեան ակումբին: Իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական, ան պատուով կրած է Գահիրէի «Արարատ» մասնաճիւղի պասքեթպոլի խումբին շապիկը: Մինչեւ օրս կը մնայ օրինակելի միութենական:

Եգիպտական մամուլը դրուատալից



տողերով կ'անդրադառնայ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբոր անձին եւ արձանագրած փայլուն արդիւնքներուն: Մասնագէտներ կը նախատեսեն, որ ան ունենայ տեղական եւ միջազգային յաջողութիւններով լեցուն խոստմնալից ապագայ:



Bond Street Jewellers

www.bondstreetjewellers.com.au



Bond Street Jewellers 82-84 Sydenham Rd Marrickville NSW 2204

Ph: 61 2 9550 1777 Fax: 61 2 9550 3629 email: sales@bondstreetjewellers.com.au

AUSTRALIA

ՄԿԱՌՈՒՏՆԵՐ ԿԸ ԳՐԵՆ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Է. ընդհանուր բանակումին ներկայացուած այս բանաստեղծութիւնները գրուած են Ջաւախքէն ու Հայաստանէն սկառուներու կողմէ: «Իմ Ջաւախք»ը վերածուած է նաեւ երգի (երժշտ.՝ Գուրգէն Շիրինեանի): Հեղինակները արժանի են գնահատանքի ու քաջալերանքի:

ԻՄ ՋԱՒԱԽՔ

Ով չի տեսել սարըդ մթին,
Ով չի շնչել օդդ պաղ,
Նա չի մերուի իմ այս երգին,
Չի հասկանայ ցաւդ ախ:

Կրկ. Իմ Ջաւախք, իմ Ջաւախք,
Քեզ ոնց պատմեմ աշխարհին,
Այս իմ վերքը ի՞նչպէս հերքեմ,
Քեզ ոնց երգեմ, քեզ ոնց երգեմ, ոնց երգեմ:

Ով չի կերել հացդ ոսկէ,
Ով չի խմել ջուրդ պաղ,
Չի հասկանայ նա քո խօսքը,
Չի նկատի ցաւդ ախ:

Կրկ. Իմ Ջաւախք, իմ Ջաւախք...

Ով չի տեսել վեհութիւնդ,
Օտարութեան լծի տակ,
Չի հասկանայ, չի հասկանայ,
Նա քո ցաւը անառակ:

Կրկ. Իմ Ջաւախք, իմ Ջաւախք...

ՎԱՀԱԳՆ ՉԱԽԱԼԵԱՆ

ՋԱՒԱԽՔ

Մի տարածք կայ աշխարհում,
Որին Ջաւախք են անուանում,
Ու իմացէք բոլոր հայեր,
Մեր Ջաւախքը մենք կը պահենք:

Կրկ. Իմ Ջաւախք, սիրելի Ջաւախք,
Քո ջրերը շատ են պաղ,
Թող Աստուած քեզ պահպանի,
Իսկ մեզ ուժ տայ քաջարի:

Յոյսով ենք որ կը կատարուի,
Յանկութիւնը մեր սրտի,
Ու մի օր կը ծածանուի,
Եռագոյնը Ջաւախքի:

Կրկ. Իմ Ջաւախք, սիրելի Ջաւախք...

ՎԱՀԱԳՆ ՉԱԽԱԼԵԱՆ



ՄԿԱՌՈՒՏ

Ճանապարհ ու վառ հաշտութիւն,
Բոլոր ազգերին լաւութիւն,
Սկառու՝ կեանքի երջանկութիւն,
Մեզ համար՝ համերաշխութիւն:

Շարժում որ պատմութիւն է, ուժ,
Աշխարհի համար միշտ լաւ յուշ,
Ընկերութիւն մի սրտաբուժ՝
Պաղ աղբիւրի նման՝ անոյշ:

Մաքուր սրտերի միութիւն,
Լաւ արարքներով մարդկութիւն,
Որ վատը տեսնի գոյութիւն,
Սկառու՝ ծնուած մի հայութիւն:

Լաւը տեսնի՝ կը ճանաչի,
Սկառու իր սրտով կը կանչի,
Անցած ճամբան կը կանաչի,
Ինչպէս գարուն մարդոց աչի:

ԱՐՏԻՈՄ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

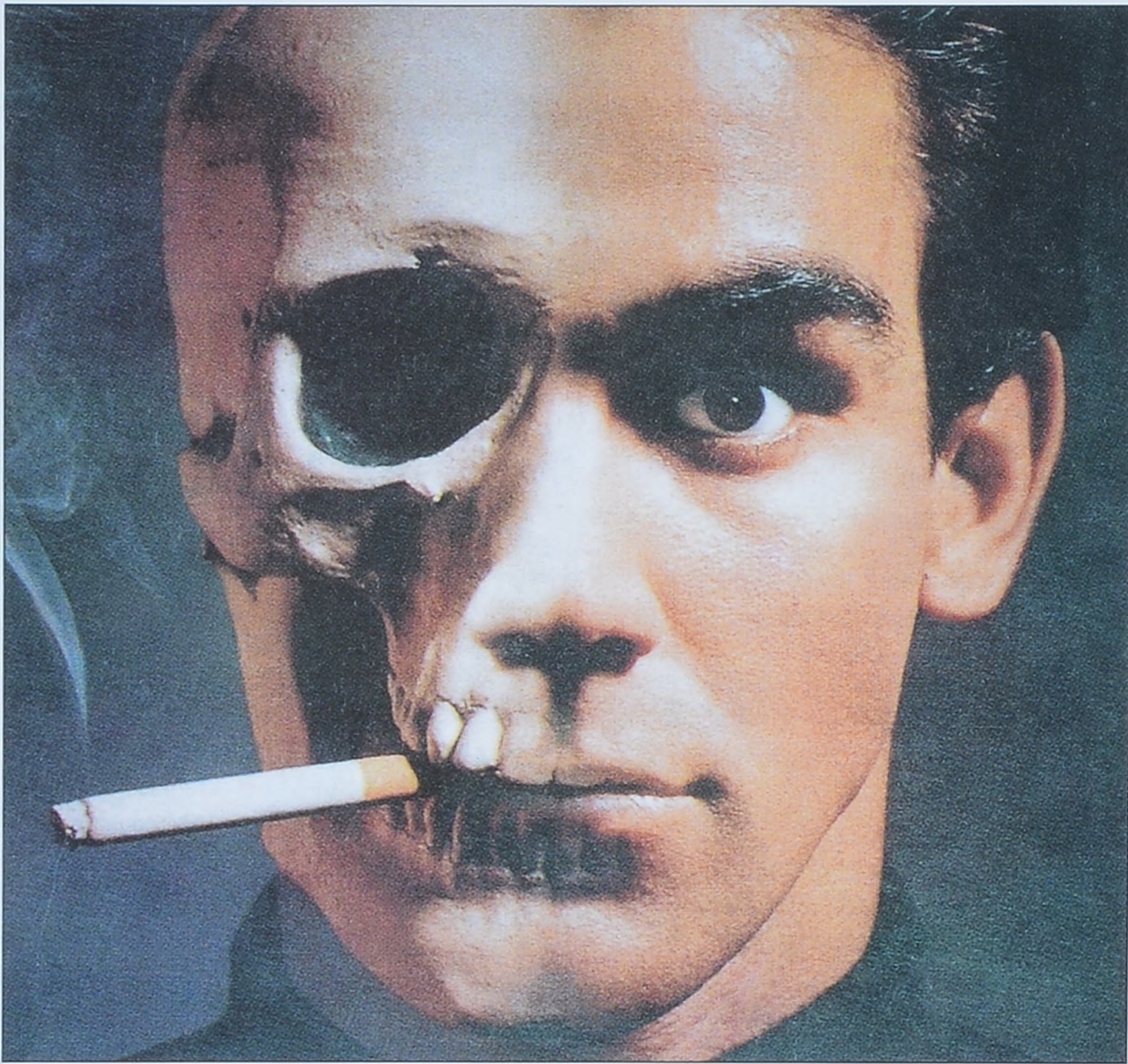
ՊԱՏԱՆԻՒՆԵՐԸ ԵՒ ԾԽԱԿՈՒՄՆԵՐԸ

ՊԷՅՐՈՒԹ - Ալին
Ներսիսյան

Տարածուած երեւոյթ դարձած է պատանհներու ծխախոտ գործածելը: Օրէ օր ծխող պատանհներու թիւը կ'աւելնայ: Անոնք սովորաբար ծխելու կը սկսին 13 տարեկանին եւ կանոնաւոր ծխող կը դառնան 14 տարեկանին: Օրական շուրջ 3000 պատանհներ ծխելու կը սկսին աշխարհի չորս ծագերուն:

Իբրեւ ընկերութիւն տա-
կալին երկար ճամբայ ու-
նիմք կտրելիք՝ ծխախոտի
դէմ պայքարը շահելու հա-
մար: Եթէ ծնողներ իրենք
չծխեն եւ ուշադիր ըլլան
ծխախոտի վնասներուն, թե-
րեւս անլի դիրքին ըլլայ պա-
տանիներու ծխելուն առաջ-
քը առնելը: Նման բան օգտա-
կար կ'ըլլայ թէ՛ պատանինե-
րուն եւ թէ՛ ընտանիքներուն:

Սովորաբար պատանի-
ներ ծխելու կը սկսին անձ-



Ոսկան հետաքրքրություն է
մղում կամ՝ բարեկամներու
նշումի, հաճոյքի եւ երբեմն
ալ անձնական հարցերու
պատճառով:

ԾԽԱԽՈՏԻՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Ծխախոտը ունի անող-

ջութեան կապուած գան-
գան վնասներ: Եթէ ծխող-
ներն ու չծխողները իրարու
բաղդատենք, կը հասնինք
հետեւեալ եզրակացու-
թեան.-

- Ծխողներու թոքերը
չծխողներու թոքերէն անկի
դանդաղ կ'աշխատին:

- Ծխելը կը դանդաղեցնէ թոքերու աճումը: Իսկ կանուխ տարիքէն ծխելը կ'աւելցնէ թոքերու քաղցկեղի վտանգը:

- Ծխելը հասուն տարիքին կը յառաջացնէ սրտի կապուած զանազան հիւանդութիւններ: Մասնագէտներ դիտել կու տան, որ այս հիւանդութիւններուն սկըզբնական ախտանշանները կարելի է նկատել պատանի ծխողներու մօտ:

- Ծխելը կը տկարացնէ երիտասարդներու ֆիզիքական կարողութիւնը (տոկունութեան եւ մարզանքի իմաստով):

- Օրական 1 տուփէն ան-
լի ծխողները միջին հաշուով
չծխողներէն 7 տարի նուազ
կ'ապրին:

- Երիտասարդ ծխողներու արտի զարկը չծխողներու արտի զարկէն 2-3 զարկ աւելի արագ է:

- Ծխող պատանիները
չծխողներէն 3 անգամ անելի
կը տառապին շունչի մեղու-
թեմէ:

- Ծխող պատանիները հաւանակաւ է, որ չծխողներէն աւելի թմրեցուցիչ եւ ավելի գործածեն:

Այս բոլորին առաջքը կա-
րելի է առնել՝ պատանհները
զգուշացնելով ծխախոտի
վնասներէն:

ԻՆՉՈ՞Ւ ԾԽԵԼԸ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԴԱԴՐԵՅՆԵԼ

Ամէն անգամ որ մարդ
կը ծխէ, քիմիական զանա-

● Եթե անձ մը պատանի տարիքին ծխելու չսկսի՝ գրեթե անկարելի է, որ ան հասուն տարիքին ծխի:

●Օրական 3000 պատանիներ կը սկսին ծխախոտ գործածել: Անոնց 1000ը հետագային կը մահանայ ծխախոտի պատճառած հիւանդութիւններուն պատճառով:

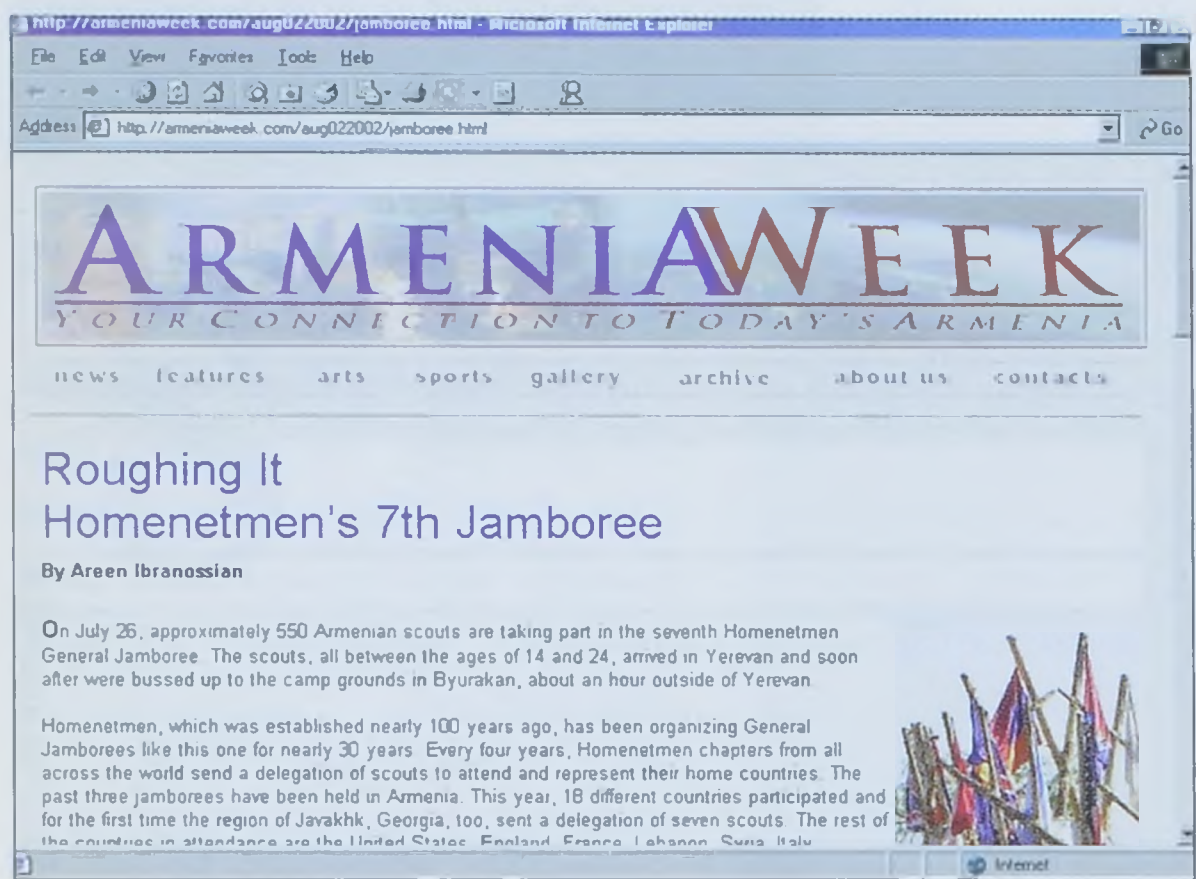
● Ներկայիս աշխարհի մէջ կը ծխեն շուրջ 3 միլիոն պատանիներ: Անոնք տարեկան կը սպառեն 516 միլիոն տուփ ծխախոտ:

●10էն 7 ժխողներ կը պղծան, որ հիմա չեն կրնար... չծխել: Անոնք ծխելու սկսած են պարպապէս փորձելու համար, առանց գիտնալու, թէ իրենց այդ առաջին փորձառութիւնը ո՞ւր պիտի հասցնէ զիրենք:

● Երբ ծնողներ ծխող են՝ աւելի հաւանական է, որ իրենց պատանի զաւակներն ալ ծխող ըլլան:

● Պարմանուհիներ ծիսելու կը սկսին, որովհետեւ սովորաբար կը կարծեն թէ ծիսելով պիտի չի գիրնան:

● Մեծ թիւով պատանիներ ծխելու կը սկսին իրենց ընկերներուն ճշումներուն զոհը երթալով: Անոնք կը կարծեն, թէ ծխելով աւելի հասուն, ըմբոստ եւ արդիական կ'երեւին իրենց մեծերուն առջեւ:



ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ Է. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ ՀԱՄԱՑԱՆՑԻ ԿԱՅՔԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական է. ընդհանուր բանակումը աւարտեցաւ, սակայն անոր արձագանգը տակաւին կը շարունակուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի համացանցի կայքերուն մէջ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կայքը (www.homenetmencentral.com) անցնող ամիսներուն ներկայացուց բանակումին յայտագիրը, բանակավայրը, կանոնները, քայլերգը, լուրեր, նկարներ, ինչպէս նաեւ մասնակցող շրջաններն ու իւրաքանչիւր շրջանի պատուիրակութեան թիւը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան կայքին մէջ (www.homenetmen.org) տեղ գտան բանակումի

առօրեան եւ մթնոլորտը ներկայացնող բազմաւիտի լուսանկարներ:

Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան կայքը (www.homenetmen.com) տրամադրեց «կապ» մը «Արմինիաութի» կայքին համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումի լրատուութեան յատկացուած բաժինին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան կայքը (www.homenetmen.ca) պատրաստեց բանակումին նուիրուած իւրաքանչիւր բաժին մը, ուր այցելողին ցուցադրուեցան Հայաստանի տեսարժան վայրերը ներկայացնող սահիկներ: Հայերէն եւ անգլերէն լեզուներով ներկայացուեցան նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խաղերու պատմութիւնը, է. ընդհանուր բանակումին յայտագիրը, լուսանկարներ, ինչպէս նաեւ՝ բանակող սկաուտներու տպաւորութիւններ:

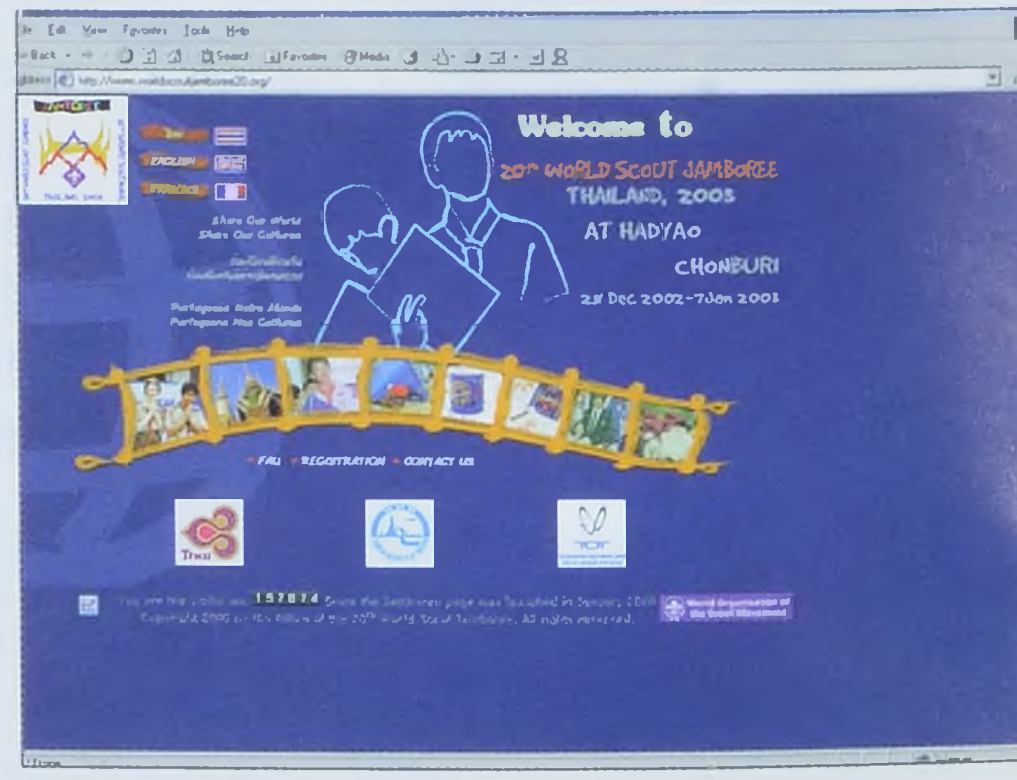
Բանակումը վերջիշեւու եւ անոր անմոռանալի պահերը վերապրելու համար կ'արժէ այցելել վերոյիշեալ կայքերը, որոնք այլապէս ալ արժանի են մեծ ուշադրութեան:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ 20ՐԴ ՃԱՄԱՊՈՐԻՒՆ ԿԱՅՔԸ

28 Դեկտեմբեր 2002էն 7 Յունուար 2003 Թայլէնտ պիտի հիւրընկալէ Համաշխարհային Սկաուտական 20րդ Ճամպորին:

Այս ճամպորիին մասին տեղեկութիւններ փոխանցելու համար պատրաստուած է յատուկ կայք մը՝ www.worldscoutjamboree20.org

Եռալեզու այս կայքին մէջ առանձին բաժիններ յատկացուած են ճամպորիի մասին ընդհանուր տեղեկութիւններու, մասնակցութեան պայմաններու եւ կազմակերպիչներու հետ կապուելու միջոցներուն. բաժիններ կան նաեւ Թայլէնտի մասին ծանօթացումներու, ճամպորիի յայտագիրին եւ այլ լրատուութիւններու:



«ԱԶԱՏ ԲԵՄ»

«Մարզիկ»ի ընդհանուր բաժիններուն թէ առանձին յօդուածներուն մասին ընթերցողներ իրենց յարելի տեսակէտներն ու առաջարկները կրնան փոխանցել թերթին «Ազատ Բեմ»էն:

Կը բաւէ որ ընթերցողներ իրենց րութիւնները E-mailով կամ թղթատարով առաքեն հետեւեալ հասցէներէն մէկուն.-

E-mail: marzig@homenetmencentral.com
"Marzig" Sports Magazine
P.O.Box: 80486
Bourj Hammoud, Lebanon

Մարգական

Հայկական

Նորութիւններ

Խաղեր

«ՓԱՆ ԱՐՄԻՆԻՐՆ ՊԻՉՆԸՍ» ՅԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ ԿԱՅՔ ՄԸ

www.panarmenianbusiness.com

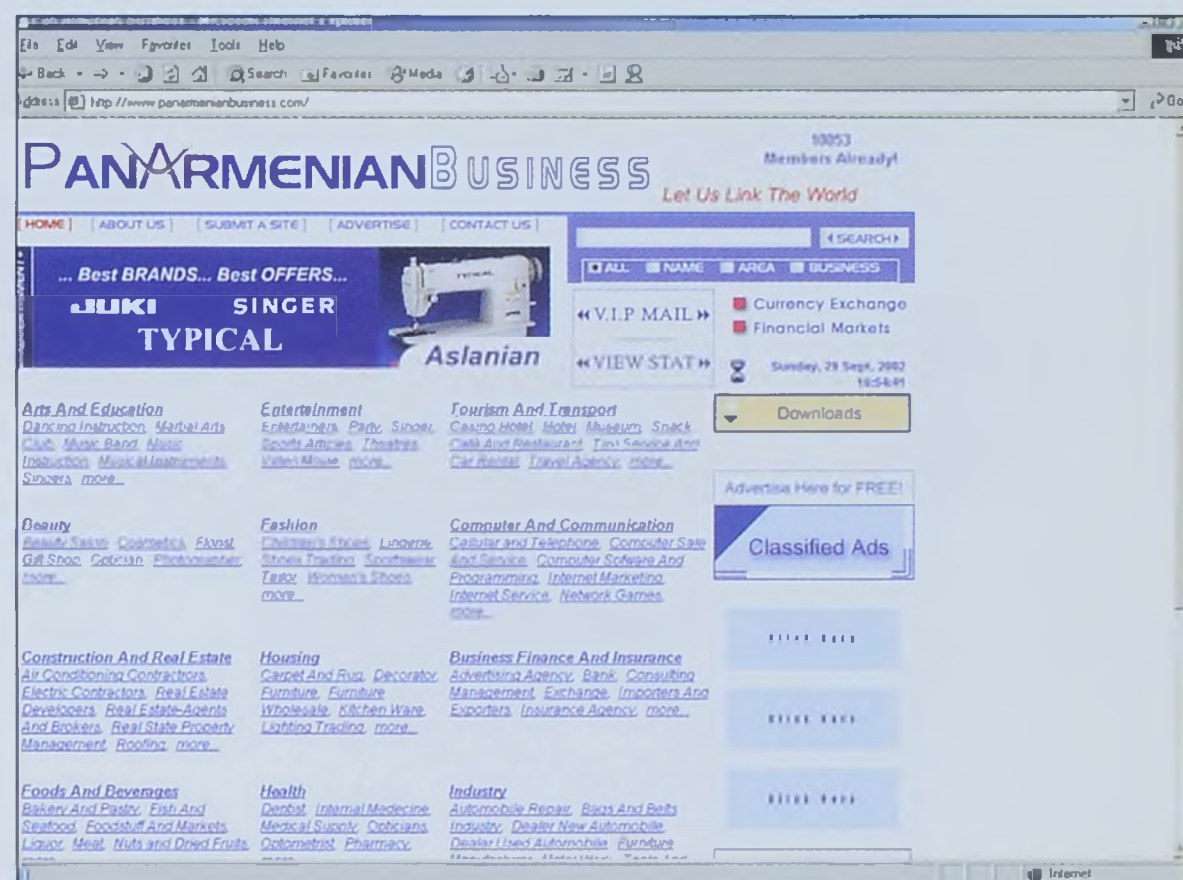
Համացանցին վրայ արդէն ամիսներէ ի վեր կը գործէ «Փան Արմինիրն Պիչնըս» կայքը, որ առեւտուրի եւ բոլոր տեսակի ծանուցումներու կարեւոր «շտեմարան» մըն է, տեւաբար վերաթարմացող եւ զարգացող:

Կայքին մէջ կան աւելի քան 10 հազար հայկական հաստատութիւններու եւ ընկերութիւններու մասին ծանուցումներ եւ յայտարարութիւններ: Ծանուցումի իւրաքանչիւր նիւթի եւ տեսակի յատկացուած է առանձին բաժին՝ արուեստ եւ կրթական, գեղագիտական, առողջապահական, ապահովագրութիւն, զբօսաշրջութիւն, գոհարեղէ-

նի առեւտուր, մամուլ եւ հրատարակչական աշխատանքներ, եւայլն:

Կայքին «ազգային» բաժինին մէջ ներկայացուած են հանրածանօթ հայ գործարարներ, հայկական կայքերու «կապ»եր, եկեղեցիներու, թերթերու, դպրոցներու եւ բարեսիրական կազմակերպութիւններու հասցէներ:

Կայքը ունի «տաունլուտ»ի բաժին մը, ուր կարելի է գտնել հայերէն տառեր, փրոկրամներ, հայկական պատկերներու «սքրին սեյվըր»ներ եւ «ուոլ փեյվըր»ներ:



«Փան Արմինիրն Պիչնըս» առիթը կ'ընծայէ ձրիօրէն կարճ ծանուցումներ տեղադրելու իր կայքին մէջ: Կայքին նշանախօսքն է՝ «Let us link the world»:

info@panarmenianbusiness.com

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՐԳԵՐ՝ ՀԱՄԱՑԱՆՑԻՆ ՎՐԱՅ

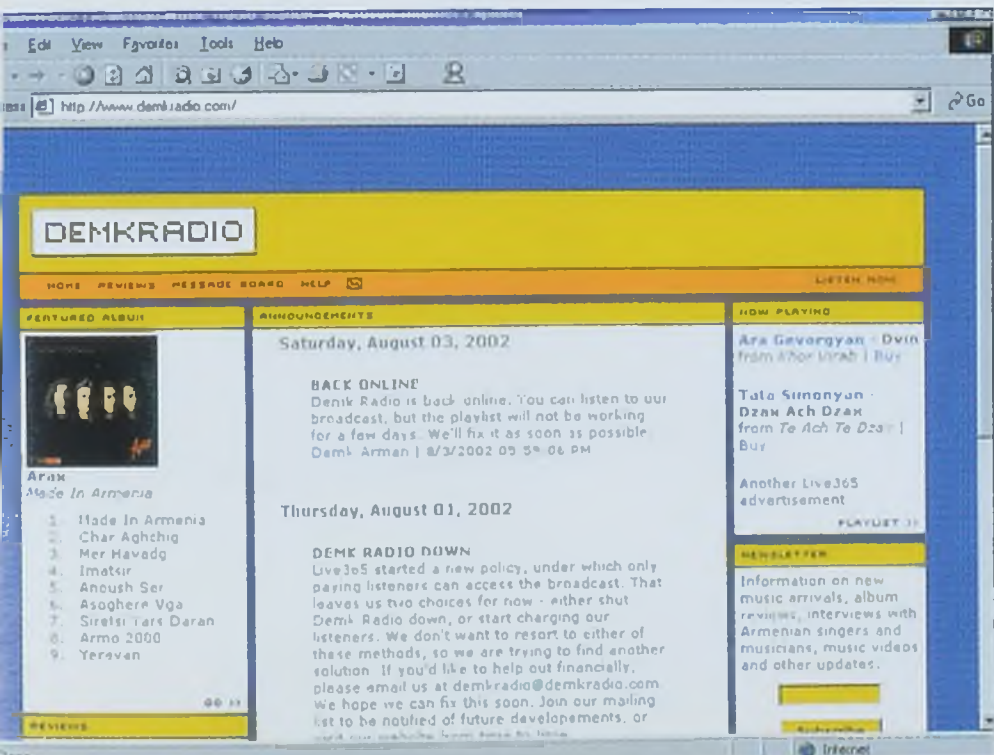
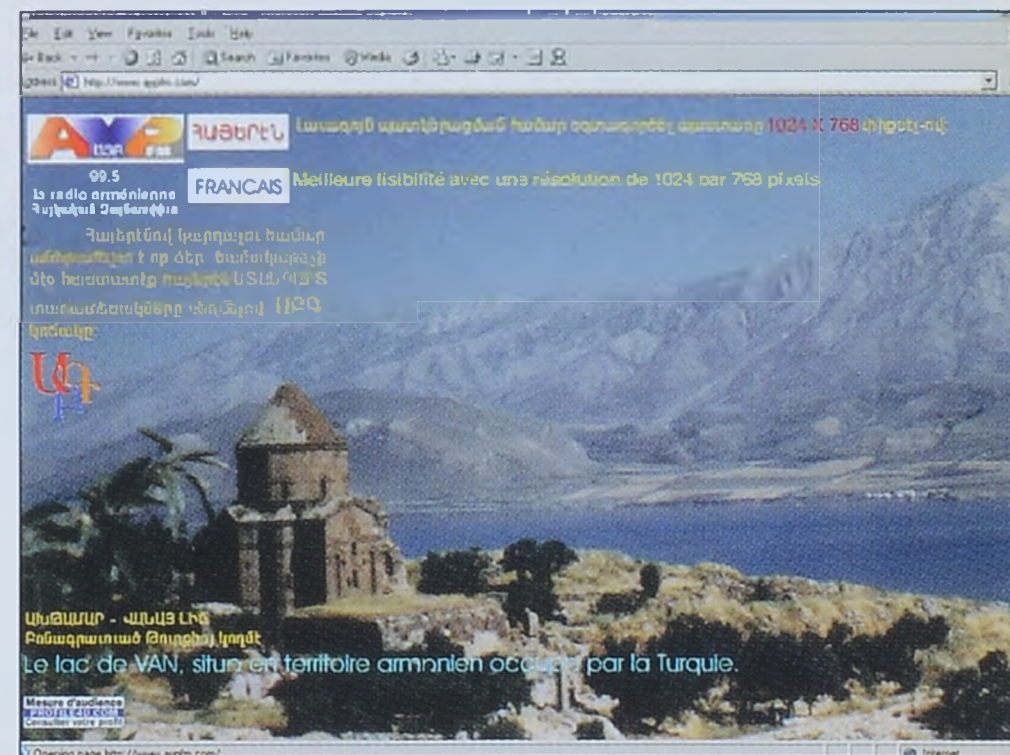
Համացանցի բազմաթիւ կայքեր առիթը կ'ընծայեն հայերէն երգերու ունկնդրութեան: Այս կայքերու շարքին յատկանշական է <http://mp3.musichall.am> կայքը, որ կ'ընդգրկէ հայերէն հարիւրաւոր երգեր՝ բաժնուած ըստ նիւթի եւ կատարողներու:

<http://andranik.de> կայքին երգերու բաժինը եւս հարուստ է. բազմատասնեակ երաժիշտներու եւ մեկնաբաններու գործերը հոն ներկայացուած են «էմ.փի.Յ» ֆայլերով: Կարելի է ունկնդրել երգերը հայրենի թէ սփիւռքահայ հանրածանօթ

զրեթէ բոլոր երգիչներու՝ Ռուբէն Մաթեոսեանէն մինչեւ Նունէ, Թաթա եւ Յարութ Փամպուլճեան:

www.armeniantalentsearch.com հասցէով կայքին մէջ ներկայացուած են կարգ մը հայ երգիչներու նորագոյն երգերը:

Տակաւին կան նաեւ կայքեր, ինչպէս www.demkradio.com, www.radioarmenian.com, www.aypfm.com, որոնք կը կատարեն ուղղակի ձայնասփռումներ: Հայկական ռատիոկայաններու շարքին ուշագրաւ են www.live365.com կայքին սփռումի դրութիւնները օգտագործող հայկական կարգ մը ռատիոկայանները, որոնք օրական 24 ժամ հայերէն երգեր կը սփռեն: Այս կայանները ունկնդրելու համար այցելել վերոնշեալ կայքը եւ փնտռութիւն տուփիկին մէջ արձանագրել «armenian» եւ ապա՝ «play» ընել՝ «go»:



Պատրաստեց՝ Խ.Մ.



Ատոմ էլ Սեղա Թ՛նճուկեան Մարզադաշտ

ستاد ادوم و سیلا تنجوکیان



ԻՆՉՊԷՍ ՔԱՐՏԷՍ ՄԸ ԳԾԵԼ

Ք

արտէս մը գծել
կը նշանակէ
բնութեան որոշ
վայրի մը յատա-
կագիծը պատ-

րաստել. անոր համար սկսուտը պէտք ու-
նի կարգ մը առարկաներու, ինչպէս՝ կողմ-
նացոյց, մատիտ, կարկին, ռետին, քառոնե-
րու բաժնուած թուղթ, անկիւնաչափ,
սկսուտական գաւազան, գծագրութեան
տախտակ, գնդա-
սեղ, փիւնեզ, գծա-
քաշ եւ ուղղութիւն
ճշդող գծաքաշ:
Քարտէս մը գծելու
համար կան քանի մը
միջոցներ, ինչպէս՝

- Սկսիլ կէտէ մը,
օրինակ շէնք մը կամ
ճամբու մը խաչաձե-
ւումը:

- Գիտնալ յա-
ջորդ կէտին ուղղու-
թիւնը եւ հեռաւո-
րութիւնը, չափել
ոտքի քայլերով (օրի-
նակ՝ 60 քայլ) եւ ար-
ձանագրել զայն:

- Վերջանալէն ետք որոշել գծուելիք
քարտէսին աստիճանաչափը եւ մաքուր ձե-
ւով սկսիլ քարտէսին համեմատական չա-
փերով պատրաստութեան:

Երկրորդ ձեւը շառաւիղի կամ ճառա-
գայթի դրութիւնն է:

Ա) ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ

1. Քննել այն հողամասը, զոր պիտի
գծենք:

2. Ընտրել ամէնէն երկար լայնքը այդ
հողամասին, նկատելով որ այդ շերտին դի-
մաց չկան տեսողութիւնը խանգարող ծա-
ռեր կամ ժայռեր:

3. Ամբողջ քարտէսին իբրեւ առանցք
նկատել այս շերտը:

4. Երկու գաւազաններ զետեղել այս
շերտին ծայրերը:

5. Թուղթը փիւնեզներու միջոցով զետեղել գծագրու-
թեան տախտակին վրայ:

6. Ծշղել իսկական եւ մագնիսական հիւսիսի ուղղու-
թիւնները քարտէսին վրայ:

7. Տեսողութեան գծաքաշով կամ «ՍԻԼՎԱ» կողմնա-
ցոյցով ճշդել երկու գաւազաններուն ուղղութիւնը եւ ան-
կիւնաչափը:

8. Նշանակել երկու կէտեր՝ Ա. եւ Բ., որոնք նախապէս
գամուած գաւազաններուն տեղը ցոյց պիտի տան քարտէ-
սին վրայ:

9. Նկատի ունենալ ծառերու,
ճամբու անկիւնադարձները եւ
տունները՝ դիտելով Ա. կէտէն:
Ծշղել յիշուածներէն իւրաքանչիւ-
րին ուղղութիւնը եւ քարտէսին
վրայ այդ անկիւնաչափով գիծեր
քաշել՝ մեկնելով Ա. կէտէն:

Բ) ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ

10. Անցնիլ Բ. կէտէն՝ կանգելով
Բ. գաւազանին մօտ եւ ուղղել
քարտէսին հիւսիսի ուղղութիւնը:

11. Նախապէս նկատի առնուած
ծառերը եւ ճամբաներու անկիւն-
ները դիտել եւ իւրաքանչիւրին
ուղղութիւնը ճշդելով գիծեր քա-
շել՝ մեկնելով Բ. կէտէն:

12. Պիտի տեսնենք, որ Ա. եւ Բ.
դիրքերէ մեկնող գիծերուն հանդիպած խաչաձեւումները
ցոյց պիտի տան յիշեալ մասերուն կամ անկիւնադարձե-
րուն իսկական տեղը քարտէսին վրայ:

13. Յատուկ նշաններ գործածելով ամբողջացնել
գծագրութիւնը՝ աւելցնելով ճամբաները եւ սահմանները:

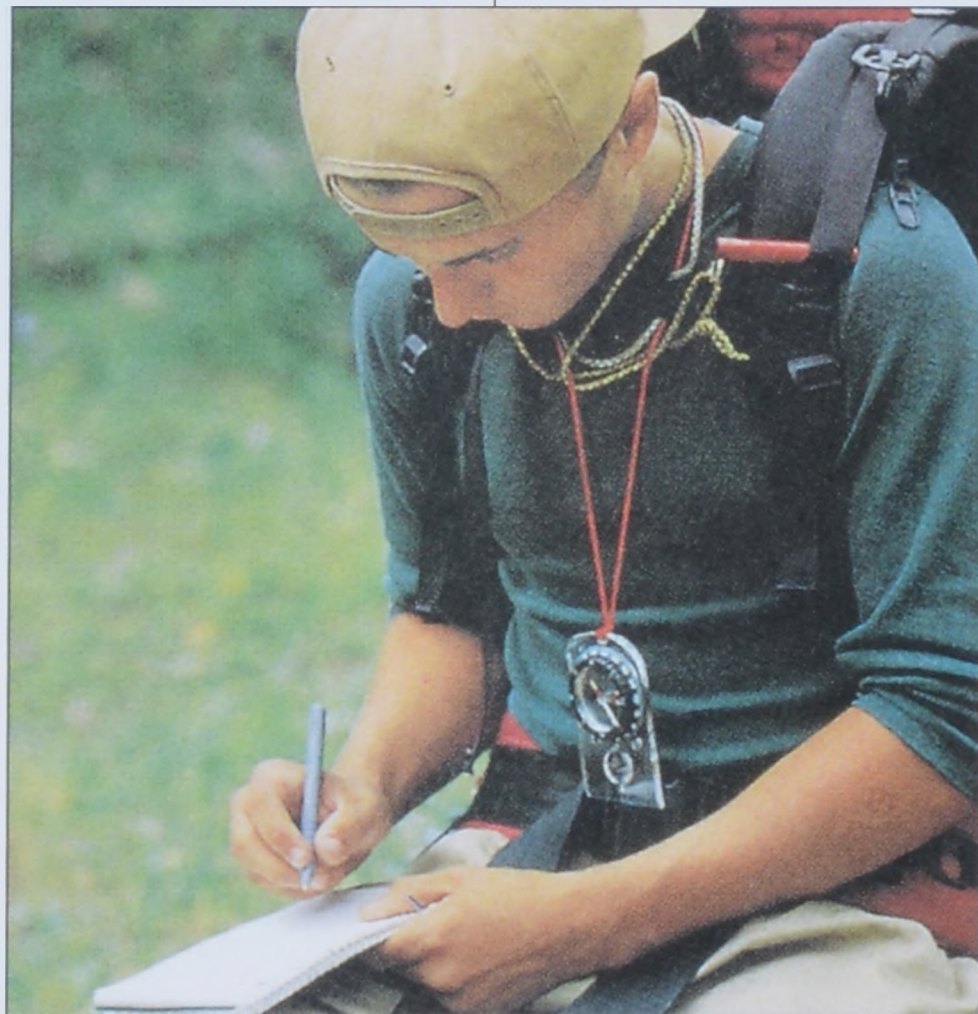
Գ) ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ

14. Մելանով անցնիլ գծագրութեան վրայէն եւ մէկ ան-
կիւնը յիշել անհրաժեշտ բացատրութիւնները՝ աստիճա-
նաչափ, հիւսիսը, եւայլն:

15. Սորվիլ նախապէս քաշուած գիծերը եւ քարտէսը
ներկել:

ՔԱՐՏԷՍԸ ԳԾԵԼՈՎ ՄԵԾՑՆԵԼ

- Քարտէսին այն մասը, զոր կ'ուզենք մեծցնել, առնել
քառակուսի շրջանակի մէջ եւ այդ շրջանակը բաժնել հա-
ւասարաչափ փոքր քառակուսիներու:





- Գծագրող/թեան թուղթին վրայ գծել մեծ քառակուսի շրջանակ մը, մեծութեան համեմատութեան չափով:

- Նոյն համեմատութեամբ գծել մեծ քառոններ:

- Իւրաքանչիւր փոքր քառոյի մէջ գտնուող գիծ կամ կէտ՝ գծել մեծ քառոններուն մէջ:

- Մելանով անցնիլ գծագրող/թեան վրայէն եւ քառոնները ջնջել:



գոյցներով: Ուրեմն, պարանին 0 չափը դիր Ա. կէտին վրայ եւ ընկերդ դրկէ դէպի Բ. կէտը՝ միշտ ուղղելով գինք, որպէսզի գիծը շիտակ ըլլայ. եթէ հեռաւորութիւնը 20 մեթրէ աւելի է, ամէն 20 մեթրի դնել նշան մը, քար մը կամ տախտակ մը, եւ շարունակել, վերջը ամէն մէկ նշանը հաշուել 20 մեթր եւ որպէսզի ճիշդ ըլլայ 20ներու հաշիւը, հաւաքէ քարերը եւ հետեւեալ ձեւով հաշուէ.

$\text{Քարերու թիւ} \times 20 + \text{մնացեալ չափը վերջին քարէն} = \text{հեռաւորութիւնը Ա.- Բ.:}$

Հիմա Ա.-Բ. գիծը գծաքաշով մը գծէ թուղթին վրայ եւ որոշէ աստիճանաչափը, ըսենք՝ 1:1000, որ կը նշանակէ թէ քարտէսին 1 միլիմետրը գետնի վրայ հաւասար է 1 մեթրի:

Ասկէ ետք որոշէ Գ. կէտ մը, որ երբ Բ. Գ. իրարու միացընենք գիծով մը՝ այդ գիծը անցնի սահմանին մօտէն եւ երեւի Ա. եւ Բ. կէտերէն: Չափէ Ա.-Գ. եւ նաեւ Բ.-Գ. (նոյն ձեւով որ չափած էիր Ա.-Բ. հիմնական գիծը):

Սահմանը գծելու համար, չափէ Ա.-Գ. գիծին սահմանը, ինչպէս նաեւ՝ Բ.-Գ.ին սահմանը, միշտ ուղիղ անկիւններ գծելով:

Ի՞նչպէս չափել.՝ Կեցուր ընկերդ այն կէտերուն վրայ, ուր գիծը ուղղութիւն կը փոխէ եւ դուն Բ.-Գ. գիծին վրայ թեւերդ բաց քալէ՝ մինչեւ որ հանդիպիս ընկերդը: Չափէ քայլերդ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Եզրակացնելու համար կրնանք ըսել, որ քարտեսագիտութիւնը սկսուտին համար կը բանայ աշխատանքի լայն հորիզոն, թէ իբրեւ զբաղում եւ թէ իբրեւ օգտակար գիտելիք:

ՕՐԻՆԱԿ ՄԸ՝ ՔԱՐՏԻՍ ԳԾԵԼՈՒ ԶԵՒԻՆ ՄԱՍԻՆ

Քարտէս մը գծելու լաւագոյն ձեւը մեծ աստիճանաչափով գծելն է: Որոշեցէք երկու կէտեր, Ա. եւ Բ., սահմանին մօտիկ իրարու երեւցող երկու հակառակ, հեռու անկիւններ: Ընկերդ մը հետ, լաւապէս չափէ Ա.-Բ. կէտերու հեռաւորութիւնը՝ գործածելով պարան մը, եթէ չունիք՝ չափերիդ մը, որ ըլլայ 20 մեթր: Լաւ է որ բաժնուած ըլլայ 5-10-15 մեթրերու հան-

Libby's

do it naturally...

Libby's Mango NECTAR



- Ինչպես որոշել Գ. կետին դիրքը գծագրութեան վրայ: Ա.-Գ. գիծին չափը կարկինով մը բանալ եւ կամար մը գծել, ապա նոյնը ընել Բ.-Գ. գիծին, խաչաձեւման կէտը կ'ըլլայ Գ. կէտը, նոյնը՝ միւս բոլոր կէտերուն պարագային:

Այս բոլորը արձանագրելէ ետք, բոլոր կէտերը իրարու միացնել, որպէսզի սահմանը մէջտեղ ելլէ: Ապա որոշել հիւսիսը եւ աւելցնել աստիճանաչափը, ինչպէս նաեւ այլ նշաններ:

- Աւելի մեծ աստիճանաչափով քարտէս մը գծելու համար գործածէ հետեւեալները.- կտոր մը քառակուսի տախտակ 40x40 չափով, որ գամուած ըլլայ ձողի մը վրայ, որուն երկայնքը ըլլայ մինչեւ արմուկդ՝ առաւել 30 սմ.:

- Որոշէ երկու կէտեր Ա. եւ Բ. գետնի վրայ, որոնց հեռւորութիւնը իրարմէ ըլլայ 1000 մեթր կամ աւելի: Անոնք պէտք է ըլլան շրջանին վրայ իշխող կէտեր: Վստահ եղիր որ Ա. եւ Բ. կէտերը իրարու երեւին: Չափէ կամ գտիր հեռաւորութիւնը այս երկու կէտերուն միջեւ (մեթրով կամ քարտէսին վրայէն):

- Թուղթին վրայ գծէ Ա.-Բ. գիծ մը, որ նախապէս ամրացուցած ըլլաս 40x40 տախտակին վրայ: Այս գիծը կրնաս գծել գծաքաշով (ըսենք 1:25,00 աստիճանաչափով, այսինքն՝ քարտէսին 1 միլիմետրը գետնի վրայ հաւասար ըլլայ 25 մեթրի):

- Շինուած գործիքը (40x40+ձողը) հաստատէ Ա. կէտին վրայ եւ ուղղէ Ա.-էն Բ. գծուած գիծը՝ դէպի Բ. կէտը, դարձրնելով ձողը: Այլեւս ձողը առանց շարժելու՝ նշան առ գծաքա-

շով մը Ա. կէտէն միւս կէտերը եւ գծէ թուղթին վրայ, օրինակ Գ. կէտ մը, որ ծառ մըն է այս նկարին մէջ: Փնտռէ նաեւ ուրիշ կէտեր եւ գծէ ու չափէ նոյն ձեւերով, միշտ աշխատելով ձախէն աջ եւ երբեմն-երբեմն ուշադրութիւն ըրէ Ա. եւ Բ. կէտերու ուղղութեան ճշգրտութեան:

- Այս բոլորէն ետք անցիր Բ. կէտին. ամրացուր (40x40+ձողը) Բ. կէտը եւ ճշդէ ուղղութիւնը Բ.-էն Ա.: Առաջին գլխաւոր (prominent) կէտը Գ.ը գծելէ ետք՝ միւսները գծել ձախէն աջ: Այս գիծերը, որոնք գծուեցան թէ՛ Ա.-էն դիտուած եւ թէ՛ Բ.-էն, զիրար պիտի խաչաձեւեն. այս խաչաձեւումները քարտէսին վրայ այդ կէտերուն տեղերն են (Ա., Բ., Գ., Դ., Ե., Ջ., Է.):

- Եթէ պիտի ուզենք աւելի տեսարաններ աւելցնել մեր գծագրութեան վրայ, պիտի անցնինք նախապէս որոշուած կէտերէն, օրինակ՝ Գ., Դ., Ե. եւ հոնկէ դիտենք ուրիշ կէտեր կամ տեսարաններ, օրինակ՝ Գ.-Դ. հիմնական գիծէն փորձենք ուրիշ կէտեր ճշդել, ինչպէս՝ աշխատեցանք Ա.-Բ.:

- Անգամ մը որ հիմնական կէտերը նշանակուեցան թուղթին վրայ, անցիր իշխող քանի մը ուրիշ կէտերու եւ դիտէ տեսարան մը եւ որոշէ, ճշդէ ուրիշ գիծեր, օրինակի համար՝ գետեր, ճամբաներ, հիմնուելով (Բ., Ջ., Է.) կէտերուն վրայ: Աւարտելէ ետք, գործածէ հիմնական նշաններ եւ գոյներ քարտէսիդ վրայ (կապոյտ՝ ջուրերու համար, կանաչ՝ անտառներու): Առաւել ճշդէ հիւսիսը եւ աստիճանաչափը:

'Made from one single slice
of natural Australian opal'



Classique
OPAL DIAL WATCH

Sarkis Der Bedrossian

Sams Watchmaker Jeweller Pty. Ltd.
123 Clarence Street
Sydney 2000
Australia

Phone: +61 2 9290 2199

fax: +61 2 9262 1630

Website: www.classiquewatches.com

Email: Info@classiquewatches.com



ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ ԺԻՐԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ԵՒ ԳՕԳՕ ՊԱԼԵԱՆ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԻՆ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ի «ՈՍԿԵԱՅ ՇՈՒՇԱՆԱԾԱՂԻԿ» ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ



Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետ եղբ. Բագրատ Եսայեան «Ոսկեայ Շուշանաճաղիկ»-ի պարգևատրման շքանշաններն ու հաստատագիրները կը յանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Ժիրայր Սարգիսեանին եւ Գօգօ Պալեանին:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ - Մարօ Քէշիշեան

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետ եղբ. Բագրատ Եսայեան «Ոսկեայ Շուշանաճաղիկ»-ի պարգևատրման շքանշաններն ու հաստատագիրները կը յանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Ժիրայր Սարգիսեանին եւ Գօգօ Պալեանին:

Գիսեանն ու Գօգօ Պալեանը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի Երեւանի կեդ-

րոնին մէջ տեղի ունեցած այս պարգևատրման ներկայ գտնուեցան բանակումին առիթով Հայաստան գտնուող Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրները, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի պատասխանատուներ, Հ.Յ.Դ.Բիւրոյի եւ սկաուտութեան աջակցող խորհրդարանականներու համաշխարհային կոմիտէի անդամ Վահան Յովհաննէսեան, բանակումին խմբապետական կազմը, գործադիր մարմնին անդամները եւ բանակումին մասնակցող 18 երկիրներու պատուիրակութիւններու ներկայացուցիչները:

Պարգևատրումը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենա-



Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետը կ'ողջունէ պարգևատրման հանդիսութեան ներկայացուցիչները:



պետ եղբ. Բագրատ Եսայեան ըսելով, թէ 1996ին հաստատուած «Ոսկեայ Շուշանաճաղիկ» շքանշանը կը շնորհուի անոնց, որոնք առաւելագոյն ներդրումը կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի բարգաւաճման ու վերելքին: Հետեւաբար, այս տարի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. յիշեալ շքանշանով կը պատուէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Ժիրայր Սարգիսեանն ու Գօգօ Պալեանը, որոնք Կեդրոնական Վարչութեան որոշումին առ ի գործադրութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 80ամեակին առիթով 80 հազար տոլարի հանգանակութիւն մը յաջողցուցին առաւելաբար Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ: Շնորհիւ այդ գումարին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. տէր դարձաւ իր Կեդրոնին եւ կարողացաւ Բիւրականի բանակավայրը օժտել յարմարութիւններով:

«Կը շնորհաւորենք եղբայրները իրենց հայրենացուեր, բացառիկ աշ-



Հ.Յ.Դ. Բիրոյի եւ սկաուտութեան աջակցող խորհրդարանականներու համաշխարհային կոմիտէի անդամ Վահան Յովհաննէսեան կը փոխանցէ իր խօսքը:

խատանքներուն համար եւ յոյս ունինք, որ անոնք բարի օրինակ կը դառնան բոլորին», եզրակացուց եղբայրը:

Շքանշանի տուչութենէն ետք իրենց սրտի խօսքը փոխանցեցին պարգեւատրեալ եղբայրները, որոնք շնորհակալութիւն յայտնեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ին, իրենց ընծայած պատիւին համար: Անոնք ընդգծեցին, որ այս պատիւը միաժամանակ կ'երթայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ յատկապէս իրենց անդամակցած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին, որուն հաւատաւոր անդամներուն նիւթական եւ բարոյական զօրակցութեան շնորհիւ՝ նախաձեռնուած աշխատանքները կ'իրագործուին յաջողութեամբ:

TRANSMEDIA

S.A.R.L.

YOUR OUTDOOR PROVIDER
BUSES, WALLS, BRIDGES, UNIPOLES



Tel: 01/291983 - 293356, Cel.: 03/610073
Email: transmedia@inco.com.lb



Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ



ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ - Թղթակից

1 998ի եւ 2000ի յաջող փորձառութիւններէն ետք, այս ամառ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Խմբապետութիւնը կազմակերպեց յետ-պատերազմեան շրջանի միջ-մասնաճիւղա-

յին իր երրորդ բանակումը (առաջին երկուքը՝ ռալի բանակումներ), որ 2-7 Սեպտեմբերին տեղի ունեցաւ Անաթոլիայի մէջ, մասնակցութեամբ՝ Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Անթիլիասի, Ժըտէյտէի, Պաուշիի մասնաճիւղերէն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի չեփորախումբէն շուրջ 500 քոյր-եղբայրներու:

Բանակումին առաջին երկու օրերը մասնաճիւղերուն երէց-պարմանուհիները, արիներն ու արենոյշները յարգարեցին բանակատեղին, լարեցին վրանները, շինեցին դրօշակի ձողը եւ սկսան իրենց ձեռնարկն աշխատանքներուն եւ յայտագիրներուն:

Բանակումին պաշտօնական բացումը տեղի ունեցաւ Զորքաբերի, 4 Սեպտեմբերի առաւօտեան ժամը 10.30ին: Բացման արարողութիւնը կատարուեցաւ սկաուտներու տողանցքով եւ դրօշակի արարողութեամբ: Այս առիթով սկաուտները ողջունեց Լիբանանի Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետ եղբ. Կարօ Մուրաջանեան, որ անդրադառնալով միջ-մասնաճիւղային բանակումներու կարեւորութեան, ըսաւ, թէ նման բանակումներ առիթը կը ստեղծեն մասնաճիւղերու միջեւ յարաբերութիւններու սերտացման եւ ամրապնդման: Ան նշեց, որ միջ-մասնաճիւղային բանա-



Փակման հանդիսութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետ եղբ. Կարօ Մուրաջանեան կը փոխանցէ Շրջանային Խմբապետութեան խօսքը:



կումները կը զօրացնեն մրցակցութեան ոգին եւ սկաուտները առիթը կ'ունենան իրարու փորձառութենէ օգտուելու: Եղբայրը նաեւ ըսաւ, որ բանակումը սկաուտական տեսական գիտելիքներու գործնականացման վայրն է: Ան չեշտեց, որ բանակումը պէտք է շարունակել «Միշտ պատրաստ» եւ «Բարձրացի՛ր-բարձրացո՛ւր» նշանաբաններով:

Նոյն օրը, բանակող քոյր-եղբայրներուն միացան մասնաճիւղերուն գայլիկներն ու արծուիկները:

Միջ-մասնաճիւղային բանակումին մասնակցող իւրաքանչիւր մասնաճիւղ ունէր իր անջատ յայտագիրները, արշաւները, սկաուտական գիտելիքներու եւ տեղեկութիւններու փոխանցման բաժինները, ձեռնային մեծ թէ փոքր աշխատանքները, դասախօսութիւնները, եւայլն:

Դրօշակի ընդհանուր արարողութեան կողքին, մասնաճիւղերը ունեցան իրենց դրօշակի արարողութիւններն ու ամէնօրեայ խարուկահանդէսները:

5 Սեպտեմբերին տեղի ունեցաւ ռատիոժամի սպասուած մրցանքը: Մասնաճիւղերը նախապէս պատրաստած էին ռատիոժամի իրենց յայտագիրները: Այսպէս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղը ներկայացուց «Հայկական երաժշտութիւնը հնագոյն ժամանակներէ



րէն մինչեւ 20րդ դար» նիւթը եւ տեղեկութիւններ փոխանցեց դարերու ընթացքին եւ երաժշտական տարբեր բնագաւառներու (դասական, գոլստանական, աշուղական, ժողովրդային, եւայլն) մէջ իրենց ներդրումը ունեցած հայ երաժիշտներու մասին: Պուրճ Համուտի մասնաճիւղը տեղեկութիւններ փոխանցեց Վիգէն Զաքարեանի, Նիկոլ Դումանի եւ Գէորգ Չաւուշի մասին, որոնց անունով կոչուած են մասնաճիւղին սկաուտական խմբակները եւ փաղանգը: Մասնաճիւղը հաղորդում մըն ալ կատարեց նախնական դարձանումի մասին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղը հարցազրոյց մը ունեցաւ Շրջանային խմբապետներուն հետ: Մասնաճիւղը տեղեկութիւններ փոխանցեց հայկական մականուններու եւ ճաշերու մասին:

Ուրբաթ, 6

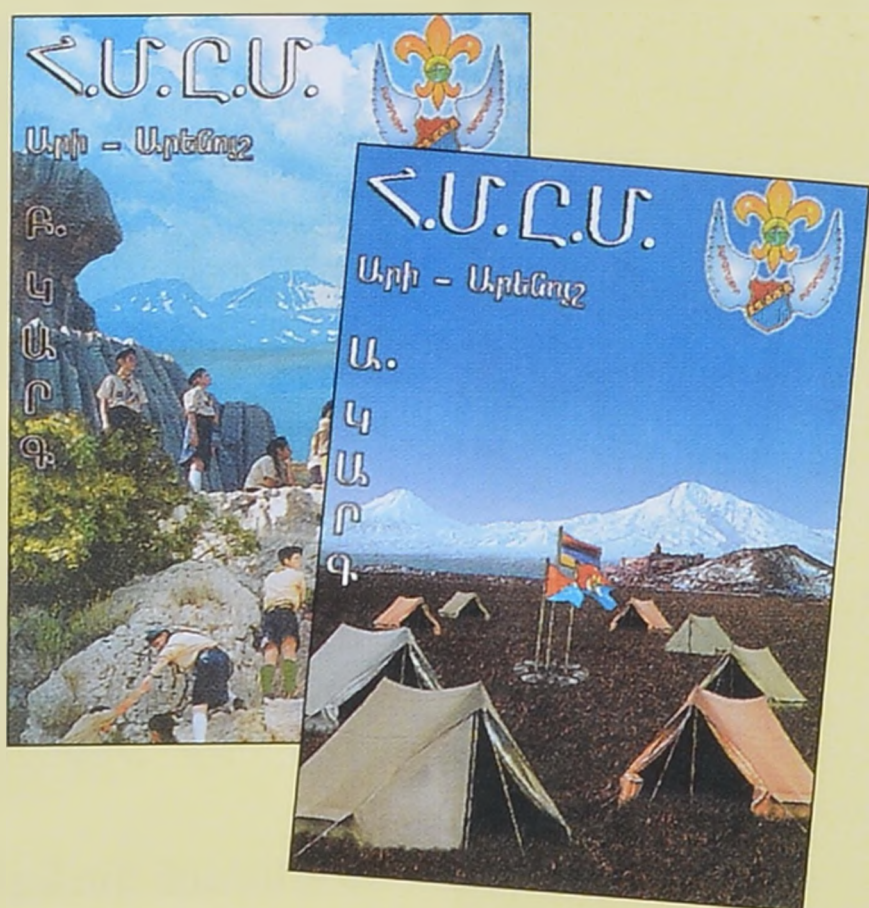
Սեպտեմբերին, բոլոր սկաուտները, իրենց պատասխանատուներուն եւ շրջանային խմբապետներուն հետ, այցելեցին Լիբանանի պատմական տեսարժան վայրերէն Պէյթտինը եւ Քասրը Մուսան: Անոնք պտրտեցան եւ ծանօթացան Լիբանանի պարծանքը հանդիսացող զոյգ կառոյցներուն: Միասնաբար կատարուած այս միօրեայ պտոյտը առիթ ստեղծեց, որ տարբեր մասնաճիւղ



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Երջանային Սկաուտական Խորհուրդի ատենապետ եղբ. Գէորգ Այանեան յուշանրւելով մը կը պատուէ Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնի մօտ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ եղբ. Վաչէ Նաճարեանը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

Սկաուտական գիտելիքներու «Ա. Կարգ» եւ «Բ. Կարգ» գիրքերը:



Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան: Խմբագիր՝ եղբ. Կարպիս Գապասաքալեան:



ղերէ քոյրեր եւ եղբայրներ իրարու ծանօթանան եւ իրենց յարաբերութիւնները ամրապնդեն ու սերտացնեն:

Պտոյտը տեղի ունեցաւ բաւական խանդավառ ու ճոխ մթնոլորտի մէջ: Սկսուեցին միասին ճաշեցին եւ երկար ու անմոռանալի օրէ մը ետք, բանակավայր վերադարձան գոհունակ տրամադրութիւններով:

Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, սկսուեցին ունեցան միացեալ խարուկահանդէսներ, որոնց ընթացքին իւրաքանչիւր մասնաճիւղ ներկայացուց իր պատրաստած յայտագիրը, սկսուեցին

կան կանչերն ու երգերը:

Շաբաթ, 7 Սեպտեմբերի երեկոյեան ժամը Երեւան, տեղի ունեցաւ միջ-մասնաճիւղային բանակումին պաշտօնական փակումը եւ աւանդական խարուկահանդէսը:

Հանդիսութեան ներկայ էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Պետիկ Սապունճեան, Ստեփան Տէր Պետրոսեան, Գառնիկ Մկրտիչեան, Շրջանային Վարչութեան անդամներ, Լիբանանի սկսուեցին ֆետերասիոնին մօտ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ եղբ. Վաչէ Նաճարեան, Լիբա-

նանի սկսուեցին ֆետերասիոնի զանազան խմբաւորումներու պատասխանատուներ, ինչպէս նաեւ՝ մեծ թիւով ծնողներ ու բարեկամներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի շեփորախումբին առաջնորդութեամբ, Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Անթիլիասի, Ժըտէյտէի եւ Պաուլիէի մասնաճիւղերու 500 ըսկսուեցին տողանցքով կատարուեցաւ հանդիսութեան բացումը, որմէ ետք Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Սկսուեցին Խորհուրդին անունով խօսք առաւ եղբ. Գէորգ Այանեան: Եղբայրը անդրադարձաւ նման բանակումներու կարեւորութեան եւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իրենց օժանդակութիւն բերին բանակումին յաջողութեան:

Ապա տեղի ունեցաւ աստիճաններու եւ պաշտօններու տուելութիւն, որուն յաջորդեց մրցանակաբաշխութիւն: Միջ-մասնաճիւղային բանակումի «լաւագոյն պատի թերթ»ի մրցանակին արժանացաւ Անթիլիասի մասնաճիւղը, «լաւագոյն խարուկահանդէս»ի եւ «լաւագոյն սկսուեցին ոգի»ի մրցանակները ստացաւ Պուրճ Համուտի մասնաճիւղը, իսկ Պէյրութի մասնաճիւղը տիրացաւ «լաւագոյն բանակավայր»ի մրցանակին:

Այս առիթով յուշանուէրներ յանձնուեցան բանակումին մասնակցած Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերուն, ինչպէս նաեւ՝ Լիբանանեան Կարմիր Խաչին, որուն կամաւորները բանակավայրին



Խարուկահանդէսին ներկայ պատասխանատուներ:



մէջ իրենց մնայուն ներկայութեամբ դիւրացուցին բանակումին աշխատանքները:

Շրջանային խմբապետութեան խօսքը փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Ընդհանուր խմբապետ եղբ. Կարօ Մուրաջանեան: Եղբայրը ըսաւ, որ այս տարւան բանակումը ունէր «Միասնականութիւն, ազգասիրութիւն, հաւատարմութիւն» նշանաբանը եւ կը նպատակադրէր հիմնական այս երեք արժէքները ամրապնդել սկառուտներուն մօտ: Ան շեշտեց, որ բանակումները առիթներ են վերանորոգելու Հ.Մ.Ը.Մ.ականի ուխտը եւ յաւելեալ պատրաստակամութեամբ եւ վճռակամութեամբ շարունակելու մեր երթը:



Հանդիսութեան պաշտօնական բաժինին յաջորդեց աւանդական խարուկահանդէսը, որուն ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ.ի զանազան մասնաճիւղերու գայլիկները, արծուիկները, արիններն ու արե-

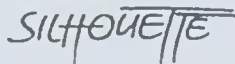
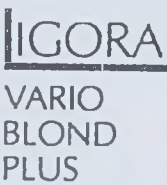
խմբերգով եւ դարձեալ իրարու հանդիպելու խոստումով:

նուշները, ինչպէս նաեւ երէց-պարմանուհիները ներկայացուցին սկառուտական խանդավառ յայտագիր մը, որ ընդգրկեց կանչեր, պարեր, թատերական ներկայացումներ եւ սկառուտական խաղեր:

Լաւապէս կազմակերպուած հաճելի խարուկահանդէսն ու միջ-մասնաճիւղային բանակումը վերջ գտան «Յ տ ե ս ու թ իւ ն»

BDF ••••

NIVEA Crème	NIVEA Hair Care	NIVEA for Men
NIVEA VITAL	NIVEA VISAGE	NIVEA Beauté
NIVEA Shower	NIVEA Soap	NIVEA sun
NIVEA Soft	NIVEA نيسفيا	NIVEA DEODORANT
atrix	LIMARA	labello

 Schwarzkopf PROFESSIONAL		
 bonacure		
 IGORA VARIO BLOND PLUS		
		
		



ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
Է. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ
ԼԻՔԱՆԱՆԻ
ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԱՐՑԱԽԻ ՄԷՉ

ՊԵՅՐՈՒԹ - ԹՂԺԱԿԻԳ

Ինչպես «Մարզիկ»-ի անցեալ թիւին մէջ յիշուած էր, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական է. ընդհանուր բանակումի աւարտին, Լիբանանի սկաուտական պատուիրակութիւնը, բաղկացած 57 արի-արենոյններէ, այցելեց Արցախ, ուր յիշատակելի երկու օր անցուց Ստեփանակերտի, Շուշիի եւ Գանձասարի մէջ:

Արցախ հասնելէն օր մը ետք, Երեւաթի, 6 Օգոստոսին, Հ.Մ.Ը.Մ.-ի պատուիրակութիւնը հանդիպում մը ունեցաւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապե-

տութեան նախագահ Արկաղի Ղուկասեանին եւ մշակոյթի, մարմնակրթութեան եւ երիտասարդութեան հարցերու նախարար Արմէն Սարգսեանին հետ:

Շուրջ մէկ ժամ տեւած մտերմիկ զրոյցին ընթացքին սկաուտները ծանօթացան Լեռնային Ղարաբաղի ներկայ իրավիճակին, երկրին մէջ տեղի ունեցող գլխաւոր զարգացումներուն եւ աշխատանքներուն: Հ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտներուն ուղղուած իր խօսքին մէջ, նախագահ Ղուկասեան շեշտը դրաւ կեանքի զանազան բնագաւառներուն մէջ երիտասարդութեան ունենալիք դերակատարութեան վրայ: Ան անդրադարձաւ պատանիներու եւ երիտասարդներու

առօրեային մէջ մարմնակրթութեան եւ սկաուտութեան կարեւորութեան:

«Արցախ գալը դիւրին է, մեկնիլը՝ դժուար», ըսաւ Լեռնային Ղարաբաղի նախագահը սկաուտներուն եւ աւելցուց, որ Արցախը «հիւանդութեան» նման մոտաք կը գործէ չըջան այցելողին հոլթեան մէջ ու ընդմիշտ կ'ընկերակցի անոր: Նախագահ Ղուկասեան յոյս յայտնեց, որ այդ «հիւանդութեան» կը վարակուին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ական քոյր-եղբայրները:

Հանդիպումին աւարտին, պատուիրակութեան պատասխանատուն Հ.Մ.Ը.Մ.-ի փողկապը անցուց նախագահին վիզին, եւ ան եղաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մեծ ըն-



տանիքին աւագ եղբայրը: Սկսածները Արկադի Ղուկասեանին յանձնեցին համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական է. ընդհանուր բանակումին առիթով պատուիրակութեան պատրաստած յուշանուէրը:

Ապա, սկսածները նախարար Արմէն Սարգսեանի ընկերակցութեամբ այցելեցին մշակոյթի եւ երիտասարդութեան պալատը: Անոնք նաեւ այցելեցին Ստեփանակերտի մուտքին գտնուող «Մենք ենք մեր սարերը» յուշակոթողը եւ ծանօթացան շրջանի հրասայլային զօրամասին:

Երեկոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսածները ունեցան այցելեց Արցախի «Վարանդա» երգչախումբը՝ Զաքար Քէչիշեանի գլխավորութեամբ: Անոնք ճոխ ու ջերմ միջնորդութեամբ մը ստեղծեցին եւ սկսածները արցախցի մանուկներուն քաղցրալուր ձայներով, Արցախի հերոսական հողին վրայ, ազգային հպարտութեան անմոռանալի պահեր անցուցին:



Նախագահ Արկադի Ղուկասեան իր պատգամը կ'ուղղէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսածներուն:

Զորեքշաբթի, 7 Օգոստոսին, Հ.Մ.Ը.Մ.ականները այցելեցին զմայլելի բնութեամբ պատմական Գանձասարի վանքը: Ապա անոնք ծանօթացան Ստեփանակերտի թանգարանին:

Այս առիթով, պատուիրակութիւնը չմոռցաւ յարգանքի իր տուրքը մատու-

ցանելու Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Գերագոյն Խորհուրդի առաջին նախագահ Արթուր Մկրտչեանին՝ անոր շիրիմին ծաղկեպսակ մը զետեղելով: Հ.Մ.Ը.Մ.ի շեփորախումբը հնչեցուց մահերգը եւ այդ երաժշտութեան կշռոյթին տակ սկսածները պատուի կանգնած՝ յարգեցին յիշատակը Արցախի ազատագրական պայքարին ընթացքին զոհուած բոլոր նահատակներուն:

Արցախ այցելութիւնը ունեցաւ ուխտագնացութեան բնոյթ: Սկսածները հաղորդւեցան մարտնչող Արցախի անցեալին ու ներկային, ոգեզինուեցան անոր արժէքներով եւ վճռեցին ազգային պարտաւորութեամբ անպայման իրենց բաժինը ունենալ հայկական արծուբերոյնի ապագային կերտման մէջ:



**Sarkis
or
Paul**

SASSOUNIAN INC.

Tools - Supplies - Machines

Complete Line Of Jewelry Supply

716 S. Olive Street
Los Angeles, CA 90014

Tel: (213) 627-1220
(213) 627-1206
Outside Ca: 1-800-544-4419
Fax: (213) 623-6981

www.sassouniantools.com

E-mail: info@sassouniantools.com



Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ



Ուուտ Պէնի դաստիարակ խմբապետներու դասընթացքին մասնակցողներու խմբանկար:
Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչը՝ գետինը նստած, աջէն Յրդը:

ՊԵՅՐՈՒԹ - ԹՂԺԱԿԻԳ

2 001-2002 տարեշրջանի իր ծրագիրին առ ի գործադրութիւն, Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնը անցնող ամիսներուն կազմակերպեց շարք մը ձեռնարկներ, որոնց գործօն մասնակցութիւն բերին Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները:

ՈՒՈՒՏ ՊԵՏԻ ԴԱՍԵՆԹԱՅՔ

Ուուտ պէնի դաստիարակ խմբապետներու դասընթացքին (4րդ տախտակ) Հ.Մ.Ը.Մ.էն մասնակցեցաւ Շրջա-

նային գալլիկ ճիւղի խմբապետ եղբ. Ժանօ Քէչէճեան: Դասընթացքը տեղի ունեցաւ 4-10 Յուլիս 2002ին, Մաքասէտի սկաուտներու բանակավայրին մէջ, Արայյա:

Եղբ. Ժանօ դասընթացքը յաջողութեամբ աւարտելով՝ ստացաւ համապատասխան վկայագիր:

ՀԱՄԱ-ԱՐԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Համա-արաբական 25րդ բանակումը տեղի ունեցաւ 25 Յուլիսէն 4 Օգոստոս 2002ին, Յորդանանի մէջ: Լիբանան բանակումին իր մասնակցութիւնը բերաւ

16 հոգինոց պատուիրակութեամբ մը, որուն մաս կազմեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ական երկու եղբայրներ՝ Սերուժ Ծառուկեան Անթիլիասի մասնաճիւղէն եւ Անդօ Պալանեան Պուրճ Համուտի մասնաճիւղէն:

ՈՒՈՒՏ ՊԵՏԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ուուտ պէնի գործնական բաժնի բանակումները (2րդ տախտակ) կատարւեցան 11-16 Օգոստոս 2002ին, Ռիսէլէ սկաուտական միութեան Անսար բանակավայրին մէջ, հարաւային Լիբանան: Բանակումներուն Հ.Մ.Ը.Մ.էն իրենց



մասնակցութիւնը բերին Պուրճ Համուտի մասնաճիւղէն եղբայրներ Ներսէս Զիլինկիրեան (Արի), Մինաս Յակոբեան եւ Անդօ Պալապանեան (երէց):

ԼԻԲԱՆԵՒՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Վերջին ութ տարիներուն աւանդութիւն դարձած լիբանեւսուրիական սկաուտական միացեալ բանակումը այս տարի տեղի ունեցաւ 7-12 Սեպտեմբեր 2002ին, Սմմար Ժիպէյլի սկաուտական բանակավայրին մէջ, Լիբանան: Բանակումին իրենց մասնակցութիւնը բերին Լիբանանէն եւ Սուրիայէն 750 սկաուտներ, որոնց կարգին՝ 5 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, Պուրճ Համուտի մասնաճիւղէն եղբայրներ Ճոնի Շիտիաք, Համբիկ Գարամանուկեան, Ժազ Պէրպէրեան, Դաւիթ Գազանճեան եւ Պետիկ Գասպարեան:

Եղբայրները իրենց գործօն մասնակցութիւնը բերին բանակումին ընդհանուր աշխատանքներուն: Եղբայրներ Պետիկ Գասպարեան եւ Ճոնի Շիտիաք արժանացան 100 եւ 400 մեթր վազքի մրցումներու առաջնութեան մրցանակներուն:

ԼԻԲԱՆԵՒՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՐ

Լիբանեւսուրիական բանակումի իբրեւ շարունակութիւն, 21-22 Սեպտեմբերին, Լիբանանի մէջ նշուեցան երկու երկիրներու զբօսաշրջութեան օրերը: 100 սկաուտներ Լիբանանէն եւ Սուրիայէն երկու օր շրջեցան Լիբանանի տեսարժան վայրերը եւ առիթը ունեցան աւելի մօտէն ծանօթանալու անոնց: Հ.Մ.Ը.Մ.էն զբօսաշրջութեան մասնակցեցաւ Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի անդամներէն քոյր Էլվիրա Պալթայեան:

ԽՄԲԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ԴՊՐՈՑ-ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Սկաուտական բեղուն ամառը իր աւարտին հասաւ միաւորի եւ մասնաճիւղի խմբապետներու դպրոց-բանակումով, որ տեղի ունեցաւ 21-22 Սեպտեմբեր 2002ին, Յառաջդիմականներու սկաուտներուն Այն Զհալթայի կեդրոնին մէջ: Դպրոց-բանակումին Հ.Մ.Ը.Մ.էն մասնակցեցան Ժըտէյտէի մասնաճիւղէն եղբ. Շանթ Տէմիրճեան եւ քոյր Յասմիկ Տէմիրճեան:

Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնի խմբապետութեան անդամ եւ Շրջանային գալլիկ ճիւղի խմբապետ եղբ. Ժանօ Քէչէճեան դպրոց-բանակումին յաջողութեան իր ներդրումը ունեցաւ իբրեւ կազմակերպիչ եւ դասախօս:



LES FILS DE
hadidian
FRERES

BIJOUTIER

Rue de Tripoli
Bourj Hammoud
B.P.: 80434
Beyrouth, Liban



Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ 58ՐԴ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

ԱԹԷՆՔ - Թղթակից

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի 58րդ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովը տեղի ունեցավ 14 Յուլիս 2002ին, Գոթինիոյ «Զաւարեան» ակումբին մէջ, մասնակցութեամբ Շրջանային Վարչութեան, Աթէնքի եւ Գոթինիոյ մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներու, սկաուտ աստիճանաւորներու եւ խորհրդակցական ձայնով հրաւիրեալներու: Ժողովին ներկայ էին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան քարտուղար եղբ. Յարութ Չէքիճեան (յատկապէս Պէյրութէն ժամանած), Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի գանձապահ եղբ. Յարութ Յարութիւնեան (Հ.Ս.Շարժումի մէկ ժողովին առիթով այդ օրերուն Աթէնք գտնուող) եւ Հ.Յ.Դ. Յունաստանի Կեդրոնական Կոմիտէին կողմէ Յովիկ Պապօղլեան եւ Գասպար Կարապետեան:

Ներկաներուն ուղղուած բարի գալուստի խօսքով, ժողովին բացումը կատարեց Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Պօղոս Զուլքեան: Ժողովականներուն իրենց բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին նաեւ եղբայրներ Յարութ Չէքիճեան, Յարութ Յարութիւնեան, ինչպէս նաեւ՝ Յովիկ Պապօղլեան եւ Գասպար Կարապետեան, որոնք շեշտեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարեւորութիւնը հայ կեանքի ոչ միայն մարզական, այլ նաեւ՝ հայապահպանման կարեւոր գործին մէջ, ի մասնաւորի Սփիւռքի օտարացնող ափերուն մէջ:

Ժողովին դիւանը բաղկացաւ եղբայրներ Պաղտիկ Գարապաճաքեանէ (նախագահ) եւ Յակոբ Պետոյեանէ (քարտուղար): Ապա, ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս լուծեամբ յարգեցին յիշատակը անցնող երկամեակին մահացած եղբայրներ Նազար Գալայճեանի, Խաչիկ Աղապապեանի, Յարութիւն Տէր Արթինեանի, Ժիրայր Գալայճեանի եւ Օննիկ Օննիկեանի:

Կարգացուեցաւ վեթերան Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Կարպիս Գուլյումճեանի ժողովին ուղղուած ողջոյնի նամակը:

Նախքան ժողովի օրակարգին անցնիլը, ժողովականները այցելեցին ակումբին կից գտնուող Սիմոն Զաւարեանի կիսանդրին եւ ծաղկեպսակ մը զետեղեցին անոր առջեւ: Ժողովականները ողջունելի գաղափարը ունեցան նաեւ կատարելու հանգանակութիւն մը, որմէ գոյացած գումարը՝ 550 եւրօ յատկացուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Է. ընդհանուր բանակումի ծախսերուն իբրեւ մասնակցութիւն:

Ժողովը կազմեց չորս յանձնախումբեր՝ բանաձեւի, հաշ-



Ներկայացուցչական ժողովին մասնակցողները Սիմոն Զաւարեանի կիսանդրիին շուրջ: Նկարին մէջ կ'երեւին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Յարութ Չէքիճեան (կիսանդրիին ձախին) եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Յարութ Յարութիւնեան (կիսանդրիին ձախին՝ երկրորդը):

ւեքննիչ, արխիւային եւ քուէախոյզ: Ապա, օրակարգի կէտերուն անցնելով, ընթերցուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Աթէնքի եւ Գոթինիոյ մասնաճիւղերուն, ինչպէս նաեւ՝ Յունաստանի Շրջանային Վարչութեան նիւթաբարոյական տեղեկագիրները, որոնցմէ ի յայտ եկան շրջանին դիմագրաւած զանազան դժուարութիւնները: Կատարուեցան սրտցաւ հաստատումներ, թէ հետզհետէ կը նուազի նուիրեալ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու թիւը: Եղան անհրաժեշտ թելադրանքներ եւ առաջարկներ:

Պատգամաւորական ժողովը բժախնդրութեամբ քննեց շրջանի սկաուտական գործունէութիւնը: Անհրաժեշտ նկատուեցաւ զօրացնել սկաուտական դաստիարակութիւնը՝ ներգրաւելու համար առաւելագոյն չափով պատանիներ ու երիտասարդներ, որովհետեւ սկաուտութիւնը այն ճամբան է, որ նորահաս սերունդը կ'առաջնորդէ դէպի ակումբ եւ հայկականութիւն:

Կէսօրուան ճաշի դադարէն ետք, ժողովին Բ. նիստը սկսաւ յետմիջօրէի ժամը 4ին: Ընթերցուեցան արխիւային եւ հաշուեքննիչ յանձնախումբերու զեկուցումները: Կատարուեցաւ Շրջանային Վարչութեան երկամեայ գործունէութեան քննարկումը:

Յաջորդեց առաջարկներու եւ բանաձեւերու բաժինը: Քննուեցան օրակարգի 10 կէտեր, որոնց շարքին՝ կազմա-



կերպական, դաստիարակչական, քարոզչական-յարաբերական, սկսողական, մարզական, տնտեսական, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ., մեծ ձեռնարկներ, «Մարզիկ» պաշտոնաթերթ եւ չնախատեսուած հարցեր: Օրակարգի իւրաքանչիւր կէտին համար որդեգրուեցան համապատասխան բանաձեւեր:

Որոշուեցաւ, որ նորընտիր Շրջանային Վարչութիւնը բաղկանայ 5 անդամներէ: Ընտրուեցան հետեւեալ քոյր-եղբայրները.- Ազարիկ Եօրղանճեան, Վերգինէ Բալուլեան, Կարպիս Զանիկեան, Յարութիւն Խաչատուրեան եւ Պօղոս Չոլաքեան:

Ժողովը իր աւարտին հասաւ երեկոյեան ժամերուն: Նախքան ժողովին փակումը խօսք առաւ վեթերան եղբայր Օննիկ Շանկայեան, որ յորդորեց բարձր պահել Հ.Մ.Ը.Մ.-ի դրօշը, անսակարկ նուիրուիլ կազմակերպութեան հայապահպանման առաքելութեան, ի մի համախմբել հայորդիները Հ.Մ.Ը.Մ.-ի դրօշին տակ, զարկ տալ սկսող-



ներկայացուցչական ժողովի դիւանը՝ նախագահ եղբ. Պաղտիկ Գարապաճաքեան, քարտուղար եղբ. Յակոբ Պետոյեան:

տական շարժումին եւ դաստիարակել զաղութին նորահաս սերունդները:

Վերջին խօսքը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Յարութիւն Չէքիճեան, որ ողջունեց նոր վարչութեան ընտրութիւնը եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր աշխատանքներուն:

Պատգամաւորական Ժողովը փակուեցաւ «Յառաջ Նահատակ» քայլերգով:

Ժողովէն անմիջապէս ետք, Շրջանային Վարչութեան նորընտիր կազմը, Հ.Մ.Ը.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբօր եւ Պատգամաւորական Ժողովի դիւանին ներկայութեամբ, իր դիւանը կազմեց հետեւեալ ձեւով.-

Եղբ. Պօղոս Չոլաքեան՝ ատենապետ.

Քոյր Վերգինէ Բալուլեան՝ ատենադպրուհի.

Եղբ. Ազարիկ Եօրղանճեան՝ գանձապահ.

Եղբայրներ Կարպիս Զանիկեան եւ Յարութիւն Խաչատուրեան՝ խորհրդականներ:

WE ARE ALL EARS TO YOUR CONCERNS

There is a big difference between

Hearing someone, and listening to that person or message.

Hearing is perceiving by the ear, while listening is giving caring attention. Others hear you, but AL-MASHREK

lends a listening ear to your personal case, and provides you with all the protection and security you will ever need.



al-mashrek insurance and reinsurance S.A.L.

Dbayeh / Al Mabani Center
Tel: 04 / 418 570 / 1/2/3/4/5/6/7

Mazraa
Tel: 01 / 701 720

Ashrafieh / Head Office
Tel: 01 / 204 666
Fax: 961 1 337 625

Mtaileb
Tel: 04 / 416 437 - 406 755

Bourj Hammoud
Tel: 01 / 268 808 - 258 223

Saida
Tel: 07 / 721 672

Dekwaneh
Tel: 01 / 685 595 - 687 816

Tripoli
Tel: 06 / 629 072 - 629 454

Batroun
Tel: 06 / 642 431 - 741 436

Ferzol
Tel: 08 / 950 569

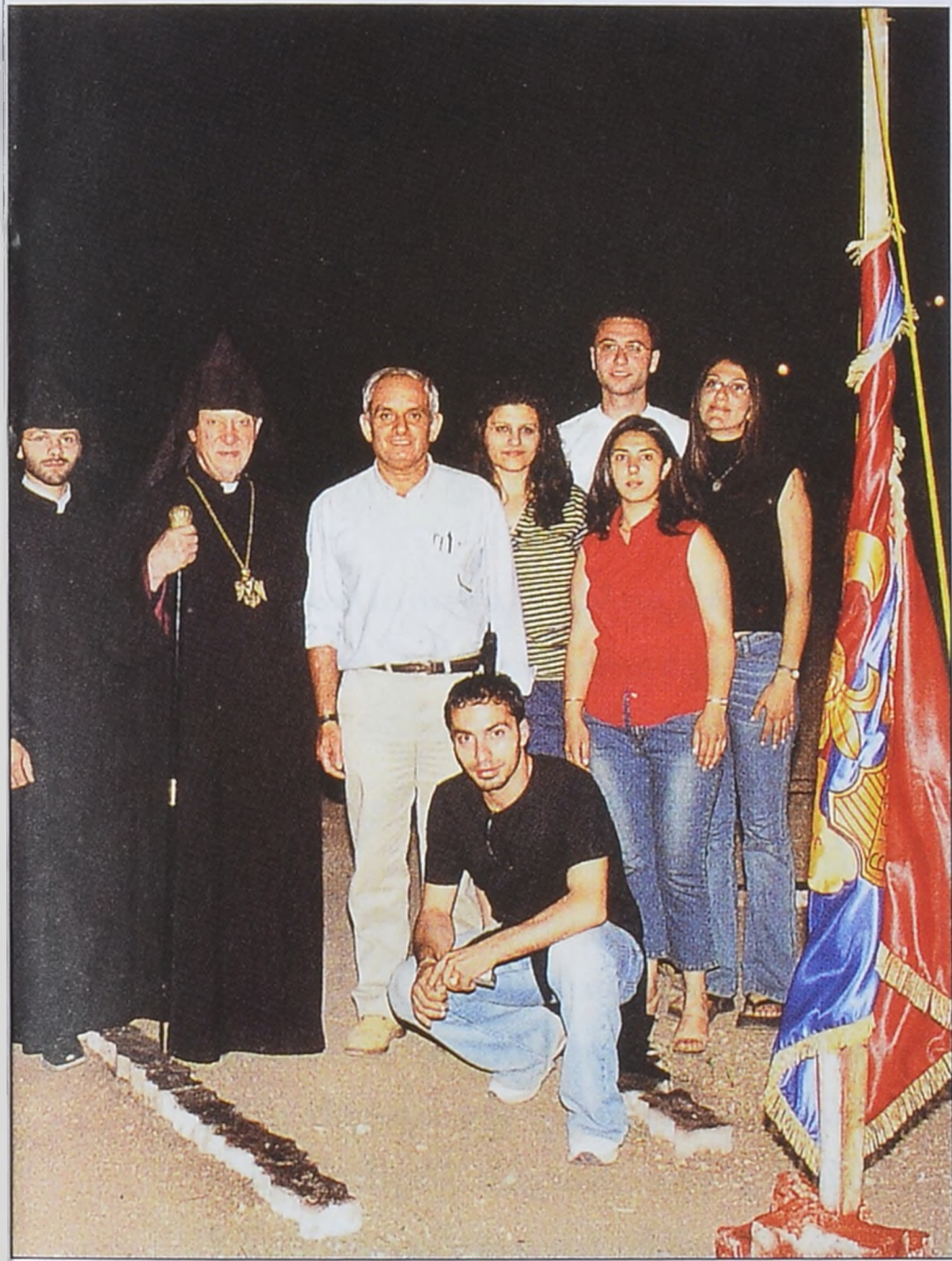
Zahle
Tel: 08 / 820 030

Jounieh
Tel: 09 / 910 338 - 917 430

Jbeil
Tel: 09 / 541 966 - 943 340



Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՅԱԶՈՂ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ



Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երուսաղէմի մասնաճիւղը կազմակերպեց ամառնային տարեկան իր բանակումը, շուրջ 60 գայլիկ-արծուիկներու եւ արի-արենոյշներու մասնակցութեամբ:

Բանակումը ունեցաւ դաստիարակ-

չական յայտագիրներ, արշաւներ եւ ձեռնարկն աշխատանքներ: Խարուկահանդէսները երեկոները ստեղծեցին յատուկ խանդավառութիւն: Սկառտները անկաշկանդ ձեռով ներկայացուցին իրենց ձիրքերն ու գեղարուեստական կարողութիւնները:

Վերջին օրը բանակավայր այցելեց եւ փակման հանդիսութեան ներկայ գտնուեցաւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Թորգոմ Արք. Մանուկեան: Սրբազանը շրջեցաւ բանակավայրը, քննեց պատրաստուած ձեռնարկն աշխատանքները եւ իր գնահատանքը յայտնեց բանակող սկառտներուն ու մասնաճիւղի վարչութեան:

Բանակումը փակուեցաւ տպաւորիչ հանդիսութեամբ մը, որուն ընթացքին տեղի ունեցաւ երգման արարողութիւն: Կատարուեցան նաեւ սկառտական

չարքաշու-թիւն յայտնաբերող վարժութիւններ, կազմուեցան բուրգեր: Պատրիարքին կողքին,

հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երուսաղէմի, Հայֆայի եւ Եաֆայի մասնաճիւղերու ատենապետները՝ եղբայրներ Վիգէն Գրիգորեան, Եղիա Թաշճեան, Գրիգոր Գուլումճեան, Երուսաղէմացի Հայոց Բարեսիրական Միութեան (Ե.Հ.Բ.Մ.ի) ներկայացուցիչը՝ Կարապետ Յակոբեան, մեծաթիւ հիւրեր եւ ծնողներ:



Փակման հանդիսութեան պատուոյ սեղանը: Նստած, ձախէն աջ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երուսաղէմի մասնաճիւղի նախկին ատենապետ եղբ. Վահան Օհաննէսեան, Ե.Հ.Բ.Մ.ի ատենապետ պրն. Կարապետ Յակոբեան, Հայր Իսահակ Մինասեան, Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Թորգոմ Արք. Մանուկեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայֆայի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Եղիա Թաշճեան, Երուսաղէմի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Վիգէն Գրիգորեան, Եաֆայի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Գրիգոր Գուլումճեան եւ փոխ ատենապետ եղբ. Հրանդ Յովհաննէսեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ եղբայրներ Գաբո Տիգպիգեան, Օհան Տէմիրճեան, քոյրեր Ազնիւ Հինտոյեան, Նարինէ Եագուպեան, Լիզա Թաշճեան, Թամար Կիրակոսեան, եղբայրներ Կարո Փանոյեան, Պետիկ Կիրակոսեան (ետեի շարք), Անդրանիկ Տարագճեան եւ Վազգէն Տէմիրճեան:



ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

ԴՊՐՈՑԸ ԱՆՑԵԱԼԻՆ...

ՊԷՅՐՈՒԹ - Պ. Փանոսեան

Շատ լաւ գիտէք, թէ ներկայիս ի՞նչպէս կ'ըլլան դպրոցներու շէնքերը, դասարանները, ձեր գործածած գիրքերն ու տետրակները: Փաստօրէն կը խօսինք ձեր կեանքին ամէնէն կարեւոր երեւոյթներէն մէկուն մասին:

Եկէք ծանօթանանք, թէ անցեալի՛ն ի՞նչպէս կ'ըլլային դպրոցները: Արդեօք աշակերտները գրենական ի՞նչ պիտոյքներ կը գործածէին:

ԳԻՐՔԸ ԵՒ ՏԵՏՐԱԿԸ

Մինչեւ տպագրութեան գիւտը (1450ի շուրջ) գիրքերը կը գրուէին... ձեռքով: Հետեւաբար, ձեռագիր գիրքի մը պատրաստութիւնը կրնար տեւել ամիսներ եւ տարիներ: Զեռագիր այդ գիրքերը շատ սուղ կ'ըլլային: Միայն ազնուականները, կղերականները եւ մեծահարուստները կարողութիւնը կ'ունենային զանոնք գնելու:

Հնագոյն դարերուն մարդիկ կը գրէին քարէ կամ կաւէ սալիկներու վրայ: Աւելի ուշ, անոնք սկսան գործածել հորթի կամ եղնիկի կաշիէ պատրաստուած բարակ թերթեր կամ մագաղաթներ: Եգիպտացիք կը գործածէին պապիրուսը: ԺԳ. դարուն, Եւրոպայի մէջ թուղթը դարձաւ գրելու հիմնական նիւթը: Մինչ այդ, մագաղաթները վրայ-վրայի կը դրուէին, կը կազմուէին եւ գիրքերու կը վերածուէին:

Տետրակներու փոխարէն,

աշակերտները կ'ունենային փոքրիկ գրատախտակներ, որոնց վրայ կաւիճի տեսակներով անոնք կը գրէին ուսուցիչին բացատրութիւնները:

ԳՐԻՉ ԵՒ ՄԵԼԱՆ

Մեր այսօրուան հարուստ գրչատուփերուն փոխարէն դարեր առաջուան աշակերտները կ'ունենային քանի մը կաւիճ եւ փետուր: Անոնք կը սրէին փետուրներուն ծայրերը, անոնց կու տային ինքնահոսի ծայրի ձեւը եւ զանոնք մելանի կաղամարին մէջ թաթխելէ ետք կը գրէին:

Անշուշտ, շատ դժուար էր այս տեսակ գրիչներով մաքուր գիր եւ թուղթ ունենալ: Մելանի կաթիլ մը կրնար ակրել ամբողջ գրուածը:

Գրիչներուն համար գործածուող մելանը ստանալու համար կ'օգտագործուէին բոյսեր եւ հանքային նիւթեր, որոնց վրայ կ'աւելցնէին ձէթ: Կարմիր, նարնջագոյն եւ սրճագոյն ներկերը կը ստանային մետաղներու մնացորդներէն, գոց կապոյտը՝ այս գոյնը պարունակող բոյսերէն, ճերմակը՝ կրաքարէն:

ԱՇԱԿԵՐՏ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Ժամանակին շատ քիչերն էին, որոնք առիթը կ'ունենային դպրոց յաճախելու: Այդ բախտաւորները ընդհանրապէս կ'ըլլային ազնուականներու զաւակները:

Միւս կողմէ, ուսուցիչներուն մեծամասնութիւնը կ'ըլլար կղերական:

● **Յին դարերէն մեզի հասած են հայերէն շուրջ 25 հազար ձեռագիրներ:** Եթէ առիթը ունենաք ձեռագիր մը տեսնելու, պիտի նկատէք անոր մագաղաթ թերթերը: **Ձեռագիրներէն շատեր նրկարագարդուած են մանրանկարներով:** Անոնցմէ ոմանք կ'ունենան արծաթէ կամ ոսկիէ շինուած եւ թանկագին քարերով պատրաստուած կողքեր:



ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

...ե՛ի ԱՊԱԳԱՅԻՆ

Համակարգիչը եւ համացանցը մոռտք գործած են գրեթէ ամէն տան եւ դպրոցի մէջ: Հետեւաբար, անկարելի չէ, որ ապագային ուսուցիչները աշակերտներուն դաս բացատրեն համացանցի միջոցով եւ նոյն ձեւով սովորեն անոնց պարտականութիւնները

ԵՐԵՒԱԿԱՅԻ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

● Ամբողջ շաբաթը տունը հիւանդ պառկած էիր: Քննութիւնները մօտեցած են եւ չես ուզեր առանց դասը հասկցած ըլլալու քննութեան մասնակցիլ:

● Գիտութեան պահուն վերջաւորութեան ուսուցիչը յաջորդ օրուան պարտականութիւնը գրեց պատին վրայ: Սակայն դուն այնքան զբաղած էիր տուն

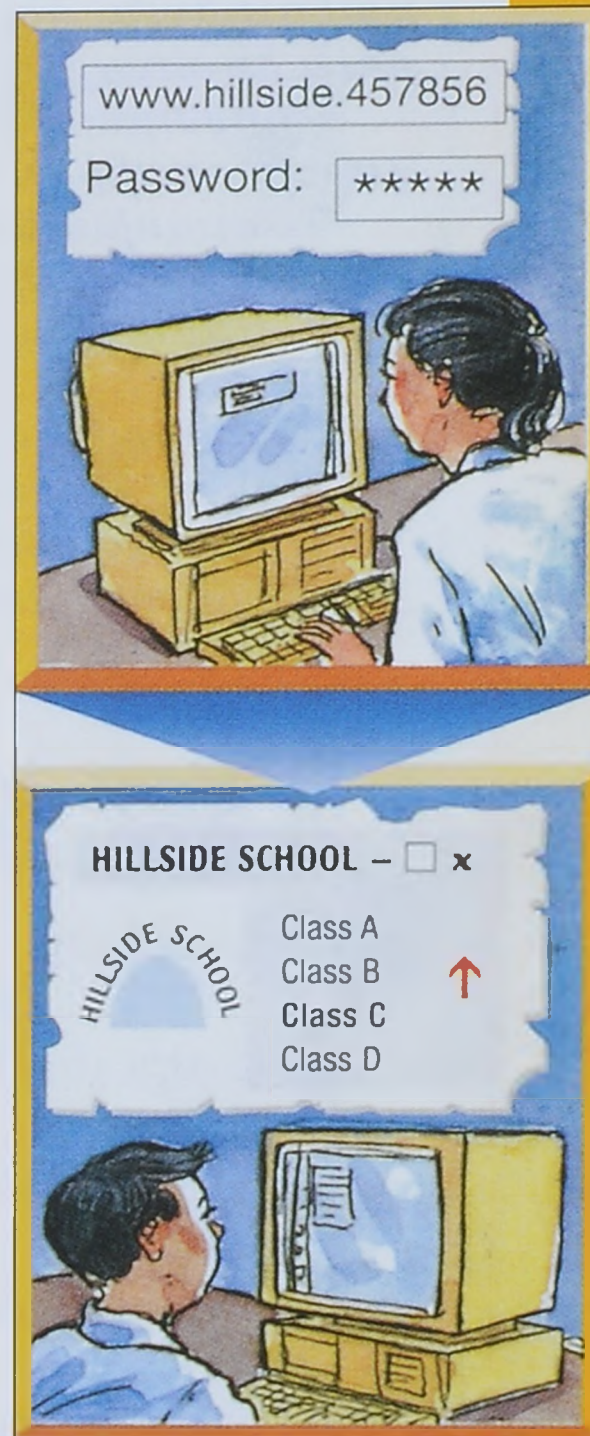
երթալու պատրաստութեամբ, որ չկարողացար ընդօրինակել ամէն ինչ:

● Թուաբանութեան դասապահուն ուշադրութեամբ մտիկ չըրիր դասը: Տունը, պարտականութիւնդ լուծելու ժամանակ, կ'անդրադառնաս, որ ամէն ինչ չես հասկցած:

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՆԵՍ

Կը դիմես համացանցին: Կը գրես դասարանիդ համացանցի հասցէն, անոր ծածկագիր բառը (password) եւ ինքզինքդ կը գտնես տեսողական դասարանի մը մէջ:

Տեսողական դասարանները ապագային շատ օգտակար պիտի ըլլան հիւանդ կամ հեռու տեղ ապրող աշակերտներուն: Ասիկա կարելի պիտի ըլլայ, որովհետեւ ուսուցիչները եւ աշակերտները համացանցի վրայ պիտի ունենան յատուկ բաժին մը: Հոն, օրինակի համար, կրնաս գտնել յաջորդ օրուան պարտականութիւններդ եւ օր մը ետք՝ անոնց պատասխանները: Կարելի է նաեւ կապուիլ ուսուցիչիդ, դասընկերներուդ եւ անոնց հարցումներ ուղղել:



● Հայաստանի մէջ գրիչները (գրելու վարպետները) մեւան եւ ներկեր կը ստանային ծաղիկներէ, քարերէ եւ միջատներէ: Այսպէս, կարմիր գոյնը կու գար **որդան կարմիր** կոչուող միջատէն, իսկ մանրանկարչութեան մէջ գործածուած ոսկեգոյնը կու գար ոսկիի փոշիէն:

● Ամբողջական ձեւով մեզի հասած հայերէն ամէնէն հին ձեռագիրը «Վեհամօր Աւետարան»ն է, որ գրուած է Է. դարուն: Իսկ առաջին հայերէն տպագիր գիրքն է Յակոբ Մեղապարտի պատրաստած «Ուրբաթագիրք»ը, որ լոյս տեսած է 1512ին, Վենետիկ:



**«ՄԱՐԶԻԿ»Ը ԹԵՐԹԴ Է, ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ՝ ՀԱՐՅԱՐԱՆԻՆ,
ՆԵՐԴՐՈՒՄԴ ԲԵՐ ԱՆՈՐ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԻՆ**

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂ ՆԵՐՈՒ ՀԱՐՅԱՐԱՆ

Նամականիի եւ անձնական բաժանորդագրութեան դրութիւններուն հաստատումէն ետք, «Մարզիկ» դարձեալ կը դիմէ իր ընթերցողներուն, հարցարանի մը ճամբով ծանօթանալու համար թերթին բովանդակութեան, ձեւաւորումին եւ ստացման ձեւերուն մասին անոնց կարծիքներուն, նկատողութիւններուն եւ առաջարկներուն:

Հարցարանին պատասխանելու համար, կը բաւէ որ ընթերցողներ ✓ նշանը ղեկեղեն իրենց յարմար գտած տուիքներուն մէջ:

Պատասխաններուն ամբողջացումէն ետք, հարկ է հարցարանը կտրել մատնանշուած տեղէն եւ զայն «Մարզիկ»ի խմբագրութեան փոխանցել՝ հետեւեալ միջոցներէն մէկը նկատի ունենալով.-

Ա. Անձամբ զայն փոխանցելով թերթի խմբագրատուն (Պուրճ Համուտ, Ճիւնիշեանի թաղ, թիւ 65 շէնք, Գ. յարկ):

Բ. Նամակատան միջոցաւ զայն առաքելով «Մարզիկ»ի փոստարկղ («Marzig» sports magazine, P.O.Box 80486 Bourj Hammoud, Lebanon):

Գ. Faxով կամ E-mailով պատասխանները փոխանցելով թերթին հետեւեալ հասցէներուն.- Fax: 961-1-260 117, E-mail: hmem@inco.com.lb

Տարիք ☐ 8-15 ☐ 15-30 ☐ 30-50 ☐ 50 եւ վեր
Սեռ ☐ Տղայ ☐ Աղջիկ
Զբաղում ☐ Դպրոցական ☐ Արհեստաւոր ☐ Մարզիկ ☐ Սկաուտ
☐ Համալսարանական ☐ Տանտիկին ☐ Այլ
Բնակավայր ☐ Լիբանան ☐ Հայաստան ☐ Արաբական երկիրներ
☐ Աւստրալիա ☐ Հիւս. Ամերիկա ☐ Հարաւ. Ամերիկա ☐ Եւրոպա

Հայերէն լեզուի մակարդակ

☐ Շատ լաւ ☐ Լաւ ☐ Բաւարար ☐ Տկար

Թերթին հետեւելու ընթացք

☐ Ամէն ամիս ☐ Պարբերաբար

Թերթին հետեւելու ձեւ

☐ Անձամբ ստանալով ☐ Ուրիշի մը օրինակէն կարդալով

Թերթին մէջ նախընտրած բաժինը/բաժինները

☐ Խմբագրական ☐ Յուշեր ☐ Վկայութիւններ ☐ Պատմութիւն ☐ Մեր Առօրեայէն
☐ Մեր Տեսակցութիւնները ☐ Մասնաճիւղէ Մասնաճիւղ ☐ Ազատ Բեմ ☐ Հայաստան
☐ Արցախ ☐ Լիբանան ☐ Միջազգային ☐ Հայազգի Աստղեր ☐ Ժամանց ☐ Նամականի
☐ Խաչքառ ☐ Սկաուտական ☐ Առողջապահական ☐ Մանկապատանեկան ☐ Ինթըրնէթ

Ի՞նչ նոր բաժիններ պիտի ուզէիր տեսնել թերթին մէջ

Ի՞նչպէս կը գտնես թերթին ձեւաւորումը (Էջադրում, գունաւորում, նկարներ)

☐ Շատ լաւ ☐ Լաւ ☐ Բաւարար ☐ Ոչ-գոհացուցիչ

Ի՞նչ առաջարկ ունիս թերթին ձեւաւորումը աւելի բարելաւելու

Ի՞նչպէս կը գտնես թերթին ոճն ու լեզուն

☐ Բարդ ☐ Հասկնալի

Ի՞նչպէս կը գտնես թերթին գրութիւնները ընդհանրապէս

☐ Շատ երկար են ☐ Ամփոփ են ☐ Կարելի է ամփոփել
☐ Կարելի է մանրամասնել ☐ Բաւարար են

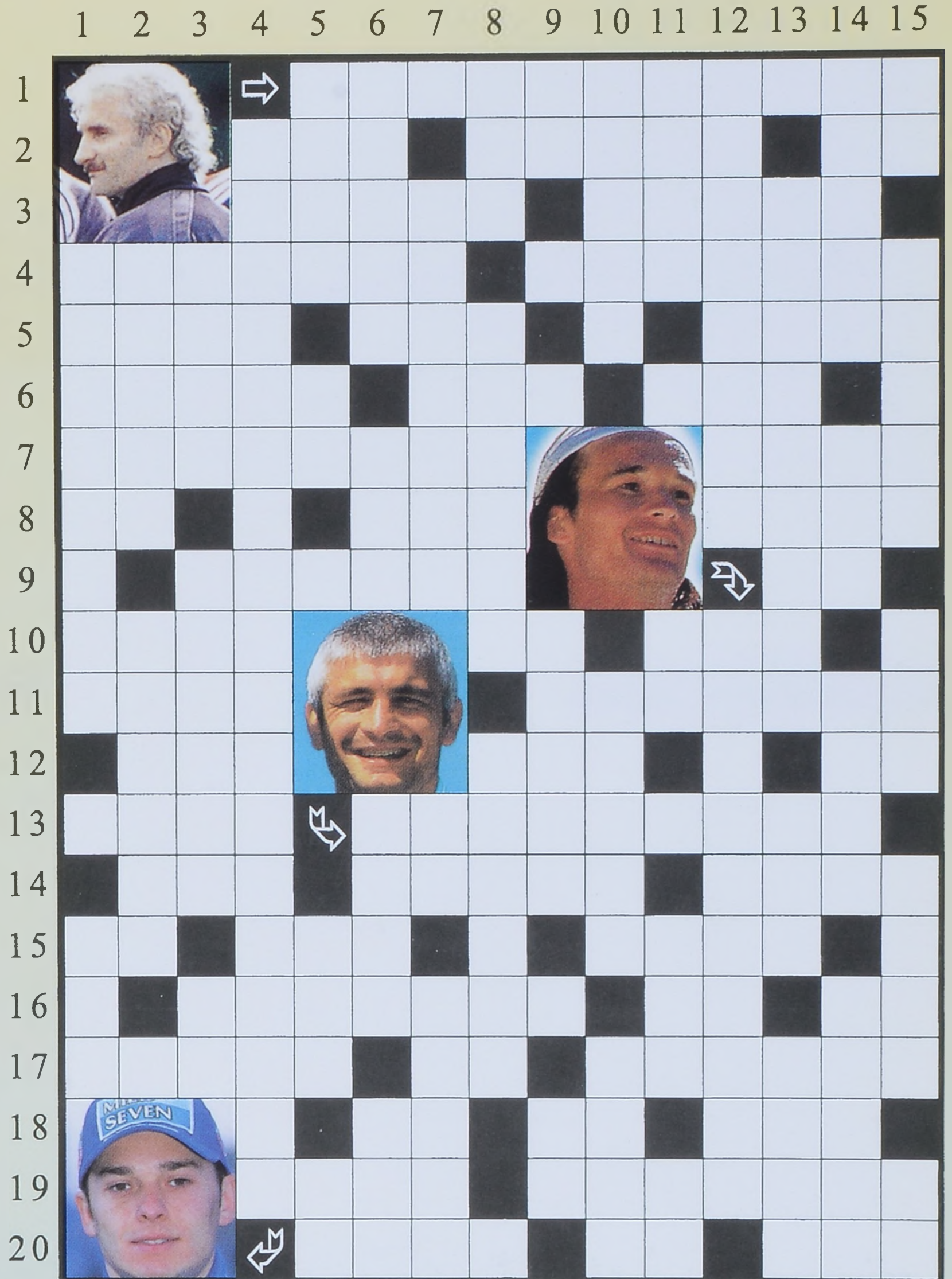
Ի՞նչ ձեւով կը նախընտրես թերթը ստանալ

☐ Նամակատան միջոցաւ ☐ Ցրուիչի ճամբով ☐ Գրախանութ ☐ Մասնաճիւղէ

Այլ առաջարկներ եթէ ունիս

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ

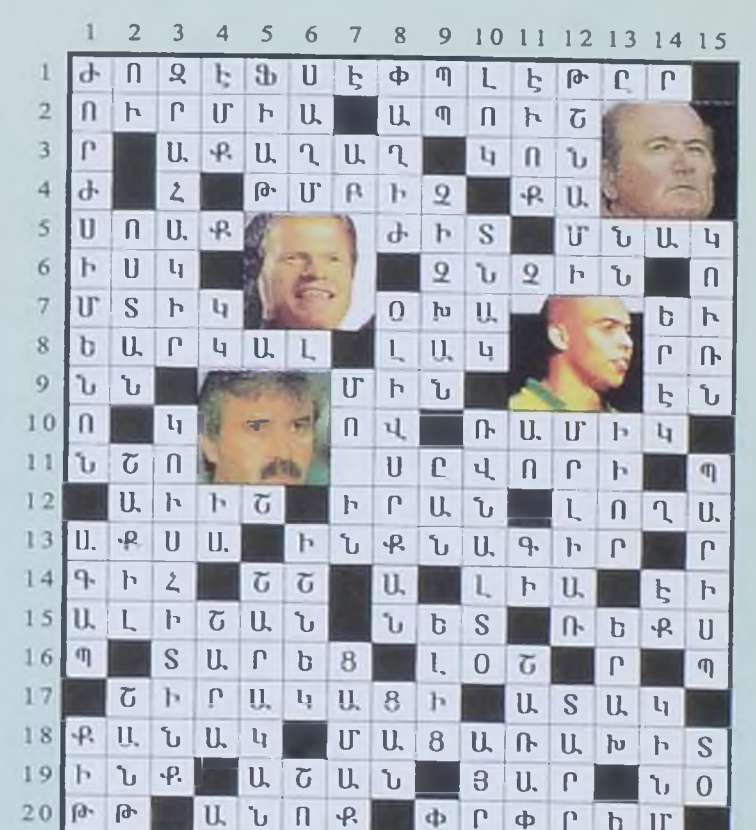
1. Գերմանիոյ ֆուլթուրի ազգային խումբին մարզիչը՝ Ժ. Մոնտիալին:
2. Խաղողի սակաւահատիկ ողկոյգ - Ստացանք - Իգական «Նա»:
3. Վէգի ուռուցիկ կողմը - Թիկունք:
4. Յովսէփ Էմինի ծննդավայրը - Խաչատուր Աբովեանի ծննդավայրը:
5. Ղովտի հայրը - Վանայ լիճի կղզիներէն - Յոյն դիցուհի:
6. Գիտական համայնավարութեան հիմնադիրը - Քանակ - Ախոռ:
7. Արտորայ - Եգիպտական լրատու գործակալութիւն:
8. Իրերայաջորդ տառեր - Սկառուտ - ՄԱԿի գլխաւոր քարտուղարը:
9. Վեստգոթերու թագաւոր - Եփ:
10. Բարձրանուագ - Կրկնուած բաղաձայններ - Ողբա՛:
11. Թեմիսուպոլիսի Շթեֆի - Յնծութեան աղաղակ:
12. Իգական անուն - Նախանձէ՛ - Նոյն գիրերը:
13. Կատակ - Տերպի Քաունթիի իտալացի նշանաւոր ֆուլթուրիստը:
14. Լիբանանի գետերէն - Արցախի հնավայրերէն (հակ.) - Մարգական Ա. կարգի մետալ:
15. Կանգնէ՛ - Նոյի որդիներէն - Հաւասար երկու մասի բաժնէ:
16. Նօտրադիր - Կրկնուած բաղաձայններ - Դրկից տառեր:
17. Սան Մարինոյի վազքողին - Անձնական դերանուն - Պատմիչ Ստեփանոս Տարօնեցի:
18. Գինդ - Տիւ ու գիշեր - Անդուլ:
19. Վերտիի օփերաներէն - Երկնատուր սնունդ:
20. Ապացոյց - Ձայնանիշ - Տոհմ:



ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Յանդուզն - Կաթնահամ հատիկներով ցորենի հասկ:
2. Անկախաբար - Ամբողջանալ:
3. Բանաւոր էակ - Արական անուն - Իրերայաջորդ գիրեր:
4. «Ֆորմիւլա 1»-ի իտալացի վարորդ:
5. Կծծի - Կրկնուած բաղաձայններ - Արեւելեան տիտղոս - Ձայնակից տառեր:
6. Կաղկանձել - Հեռու - Վիշնու աստուծոյ եօթներորդ մարմնացումը - Եւրոպական ինքնաշարժի մակնիշ:
7. Օսմանեան յատուկ զօրամաս - Ինք - Հայ նահապետ:
8. Ներքեւ - Մայք Օհանեան՝ պատկերասփիւռի վրայ - Ռուբէն Որբերեանի երկերէն:
9. Գլխատ՝ վայրի էշ - Բլբուլ - Ելեկտրականութեան միաւոր:
10. Թաթառ - Աչքի ոսպնեակ - Բիծ:
11. Գլուխը կախ՝ հայ դիցուհի - Կրկնուած գիրեր - Ստացական դերանուն - Ճափոնական դասական թատրոն:
12. Ա. Մ. Նահանգներէն - Շուէտի թենիսի բաց մրցաշարքին տղոց 2002ի ախոյեանը:
13. Պարսկական թագաւորութիւն - Ունկնդրէ՛ - Ափրիկեան երկիր:
14. Ջովոզ - Արու ուղտ - Կոկորդի գեղձ - Իրանեան քաղաք:
15. Այբուբենէն - Եղեգնացուպ - Առիւծի մազ - Ջրուղի (հակ.) - Դրկից տառեր:

ԹԻՒ 119 ԽԱԶԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ





ԲԱՆԱԿՈՒՄ 2002. Հ.Մ.Բ.Մ.Ի ԵՐՈՒՍԱԳԼԵՄԻ ՄԱՍՆԱԳԻՒՂԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐ